

Закон о заштити индустриске својине, 1928.

Садржај

Глава прва. Опште одредбе

Глава друга. Предмети индустриске својине

Патенти

Узорци и модели

Жигови

Глава трећа. Организација Управе за заштиту индустриске својине

Глава четврта. Поступак при давању патената

Глава пета. Поступак при оспоравању патената, узорака, модела и жигова

Глава шеста. Повреде права индустриске својине

Глава седма. Таксе

Глава осма. Завршне одредбе

Правилник о извршењу Закона о заштити индустриске својине

Глава прва. Организација Управе за заштиту индустриске својине

Глава друга. Пословни ред Управе за заштиту индустриске својине

Глава трећа. О пријавама и овлашћењу заступника

Глава четврта. Ослобођење од такса и олакшице сиромашних лица при давању патента

Глава пета. Правилник о патентним одветницима и патентним инжењерима

Глава шеста. Заштита предмета индустриске својине на овоземаљским изложбама

Завршна одредба

Глава седма. Таксе

347.47
(497.1)(099.5)

94

СВ.
ИРКА ЗАКОНА
протумачених судском и ад-
министративном праксом
Издаје ГОЈКО НИКЕТИЋ
94

ЗАКОН о заштити индустриске својине

94. СВ.

ЗБИРКА ЗАКОНА
протумачених и објашњених судском и
административном праксом
издаје ПОЈКО НИКЕТИЋ

СВ. 94.

ДОКУМЕНТАЦИЈА
Inv. br. 4712
SIGN.

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

СА ПРАВИЛНИКОМ ЗА ЊЕГОВО ИЗВРШЕЊЕ

БЕОГРАД
ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРница ГЕЦЕ КОНА
1, Кнез Михаилова улица 1.

1928

МАКАРИЈЕ А. Д.
БЕОГРАД—ЗЕМУН

4237

САДРЖАЈ

Стр.

Закон о заштити индустријске својине

Глава прва. Опште одредбе 7

Глава друга. Предмети индустријске својине.

Патенти.

Појам патента	9
Пronаласци искључени од патентне заштите	10
Право патента	10
Дејство патента	12
Међусобни односи сувласника	15
Трајање патента	15
Експропријација	15
Утицај других закона на патент	16
Пренос	17
Залагање	17
Лиценце	17
Последице уписа у патентни регистар	18
Терети	18
Забелешке спора	18
Престанак	20
Одузимање	21
Поништавање	21
Опозивање патента	22
Зависност патента	24

Узорци и модели.

Појам узорака и модела	24
Узорци искључени од заштите	25
Право на заштиту узорака	26
Обим заштите узорака	26
Дејство права узорака	26
Трајање права узорака	26
Престанак	27
Одузимање	27
Поништавање	27
Опозивање	28

Жигови.

	Стр.
Појам жига	28
Знаци који се не могу заштитити као жигови	29
Заштита жигова који се састоје из речи	30
Обавезна употреба жига	31
Ограничавање употребе жига на извесну врсту робе	31
Трајање права жигова	31
Пренос права жига	32
Престанак права жига	32
Поништавање	33
Опозивање	34
Колективни жигови	34

Глава трећа. Организација Управе за заштиту индустријске својине.

Надлежност управе	36
Одседци	37
Одбори за жалбе и оспоравање	38
Пословање у одборима	40
Касациони Одбор Управе за заштиту индустријске својине	41
Изузеће чланова	41
Одмор	42
Заступници	42
Одређивање заступника	46
Гласник Управе за заштиту индустријске својине	46
Регистар за патенте	46
Регистар узорака и модела	47
Регистар жигова	48
Правна помоћ	48

Глава четврта. Поступак при давању патента.

Пријава патента	49
Подношење пријаве	49
Опис проналаска	50
Право првенства (приоритета)	50
Претходно испитивање	51
Обијање пријаве	52
Примање, објављивање и излагавање пријаве	52

	Стр.
Приговори	53
Поступак са приговорима	54
Оцена доказа и решење	55
Жалбе	55
Патентна исправа. — Обзвана патента	56
Питенти државних власти	57
Губитак привремене заштите	57
Поступак при заштићавању узорака и модела	58
Садржина пријаве	58
Прилоги пријаве	58
Тајни узорак	59
Право првенства	59
Испитивање пријаве	60
Поступак при заштићавању жигова	61
Садржина пријаве	61
Прилоги пријаве	62
Право првенства	62
Испитивање пријаве	63
О истоветним и смањеним жиговима	63
<i>Глава пета. Поступак при оспоравању патента, узорака, модела и жигова.</i>	
<i>I. Код патената</i>	<i>64</i>
Облик и садржина тужбе	65
Привремени поступак	65
Рочиште	66
Позив	66
Извиђање	66
Докази	67
Парнични трошкови	67
Садржина решења	68
Записник	68
Поновљење парнице	70
Извршење решења	70
Жалба	71
<i>II. Код узорака</i>	<i>73</i>
<i>III. Код жигова</i>	<i>74</i>
Васпостављање права у пређашње стање	76
<i>Глава шеста. Повреде права индустријске својине.</i>	
Повреда патента	77
Повреда узорака	78

	Стр.
<i>Повреда жига .....</i>	78
<i>Тужбе за обустављање даљих повреда .....</i>	79
<i>Намерна повреда .....</i>	79
<i>Надлежност војних судова .....</i>	81
<i>Неистинито означење порекла робе .....</i>	81
<i>Тужбе пред грађанским судом .....</i>	82
<i>Изазивачка парница .....</i>	82
<i>Обмана .....</i>	84
<i>Пријавне, годишње и друге таксе .....</i>	84
<i>Промена описа .....</i>	87
<i>Остале таксе .....</i>	87
<i>Глава осма. Завршне одредбе .....</i>	89
 Правилник о извршењу Закона о заштити индустиријске својине	
<i>Глава прва. Организација Управе за заштиту индустиријске својине.....</i>	95
<i>Глава друга. Пословни ред Управе за заштиту индустиријске својине .....</i>	99
<i>Глава трећа. О пријавама и овлашћењу заступника.....</i>	111
<i>1. Пријаве патената .....</i>	111
<i>2. Пријаве узорака, модела и жигова .....</i>	120
<i>Глава четврта. Ослобођење од такса и олакшице сиромашних лица при давању патента .....</i>	122
<i>Глава пета. Правилник о патентним одветницима и патентним инжињерима ...</i>	124
<i>Глава шеста. Защита предмета индустиријске својине на овоземаљским изложбама .....</i>	135
<i>Завршна одредба .....</i>	137
<i>Глава седма. Таксе.</i>	
<i>Прилог. Преглед патентних класа и њихових раздела .....</i>	139
<i>Прилог. Групе робе .....</i>	161
<i>Прилог. Формулар пријаве патента .....</i>	163
<i>Прилог. Формулар пријаве узорка или модела .....</i>	165
<i>Пилогр. Формулар пријаве жига .....</i>	167

ЗАКОН
о заштити индустиријске својине
од 17. фебруара, 1922. год., са изменама и допунама од 27. априла, 1928. год.

Глава прва. Опште одредбе.

§ 1. — Установљава се »Управа за Заштиту Индустиријске Својине« као самостално државно надлештво са седиштем у Београду.

Њена се надлежност простира на целу територију Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца. Она стоји под Министром Трговине и Индустије.

Министар Трговине и Индустије може по потреби привремено преместити седиште управнино.

§ 2. — Управа врши све послове заштите права индустиријске својине, који су јој овим Законом стављени у дужност.

§ 3. — На челу Управе је председник, који се стара о свима пословима управним.

Председник је указни чиновник и има ранг начелника Министарства.

§ 4. — Управа за Заштиту Индустиријске Својине има:

1. Пријавни Одсек за патенте и

2. Пријавни Одсек за узорке, моделе и жигове;
3. Одбор за жалбе;
4. Одбор за оспоравање и
5. Касациони Одбор (§ 72).

За сада Управа има ове указне чиновнике:

У Пријавном Одсеку за патенте једног шефа (правника) у рангу инспектора, три референта правника у рангу секретара, осам технички образованих чиновника (1 у рангу инспектора, 7 у рангу секретара), једног регистратора и једног протоколисту.

У Пријавном Одсеку за узорке, моделе и жигове: једног шефа правника у рангу инспектора, два референта правника, два регистратора и два протоколисте.

Поменути указни чиновници из оба Пријавна Одсека узимају се и у Одбор за жалбе и Одбор за оспоравање.

Сем тога Управа има још и једног књижничара у рангу секретара, четири писара (два правника, два техничара) као и потребан број званичника и служитеља.

Број указних чиновника повећава се према потреби.

Чиновници и неуказно особље имају плату и ранг чиновника и неуказног особља Министарства Трговине и Индустрије.

Неуказно особље поставља и отпушта председник Управе.

§ 5. — Управа има своје нарочито књиговодство, које води рачуна о наплаћивању такса и врши статистичке послове управине.

§ 6. — Управа има свој нарочити буџет. Председник је наредбодавац другог степена.

Штампање и трошкове, предвиђене овим Законом, заинтересована лица уплаћују по налозима Управе на чековни рачун Управе код Поштанске Штедионице (Чек. Бр. 50301.). По укњижењу уплаћене суме Управа упућује Генералној Дирекцији Државног Рачуноводства, код које се води текући рачун у корист Управе.

Са примљеним сумама располагаће Председник Управе преко касе Главне Државне Благадјне. Из чистог приноса ових сума Председник Управе може по претходном овлашћењу Министра Трговине и Индустрије одређивати хонораре за уређивање Гласника (§ 79.) и других публикација Управе.

§ 7. — Заштита права индустријске својине обухвата заштиту проналазака, узорака, модела и жигова.

Глава друга. Предмети индустријске својине.

Патенти

Појам патента.

§ 8. — Патент је овде прописаним начином задобивено право, по коме његов власник може за ограничено време у виду занимања искључиво примењивати и употребљавати известан нов проналазак (изум) на пољу занатске, индустријске, привредне производње и предмете по њему израђене пуштати у промет.

Проналасци искључени од патентне заштите.

§ 9. — Патенти се не могу дати :

1. за проналаске, чији се циљ или практична употреба противи законима и законитим наредбама или јавном моралу или је очигледно намењена обмани грађана ;
2. за научна правила и начела као таква ;
3. за проналаске чији предмет искључиво потпада под Државни Монопол ;
4. за проналаске који служе : за људску и сточну храну ; или као лекарије и средства за дезинфекцију ; као и за материје произведене хемијским путем.

Ну код свих ових предмета побројаних у тачци 4. ипак се може патентирати поступак при њиховој изради.

§ 10. — Проналазак се неће сматрати као нов, ако је пре пријаве :

1. путем штампе или полиграфијом објављен и тако описан, да би га стручњаци могли употребити ;
2. у нашој земљи јавно употребљаван, излаган или приказиван на углед тако, да су га могли употребити стручњаци ;
3. био предмет привилегије, која је била у снази по коме ранијем закону на територији наше Краљевине ван Србије и Црне Горе, па је тај проналазак постао општим добром услед истека рока привилегије.

Право патента.

§ 11. — Право на патент може добити само проналазач, његов наследник или пријемник права.

Први пријавилац проналаска сматра се за проналазача све док се противно не докаже. Доцнијом пријавом не може се добити патент, ако је тај проналазак већ пријављен надлежној власти у циљу добијања патента и ако је та пријава била објављена (§ 93.).

У случају, кад пријаву поднесе пријемник права, творац проналаска има право да тражи, да се означи као проналазач. Означење ће се вршити уписом у патентни регистар и објавом у патентном спису. Ако се овај предлог не поднесе споразумно са пријавиоцем у току претходног испитивања, по додељивању патента, у случају спора, решаваће Одбор за Оспоравање на трајење проналазача.

Доцнији пријавилац ипак има права на патент, али само у онолико и на оне делове у колико његов проналазак није већ обухваћен ранијим патентом или пријавом која је већ била објављена (§ 93.).

Ако власник патента или пријавилац проналаска односно њихови пријемници права поправе или усаврше тај проналазак, могу за поправку или усавршење тражити место самосталног допунски патент уз свој основни патент.

Ако употреба кога пријављеног проналаска претпоставља потпуну или делимичну примену кога већ раније патентираног проналаска, даће се пријављени патент као зависан од тог ранијег патента, који ће се тачно означити.

Ова зависност објавиће се при давању патента и у патентној исправи назначити.

§ 12. — Пријавилац не може добити патент: ако он није творац пријављеног проналаска, његов наследник или пријемник права, или ако је битна садржина његове пријаве узета из описа, нацрта, модела, оруђа или постројења кога другог лица или из поступка при изради, који друго лице употребљава, па оштећени уложи приговор.

Раденици, службеници и државни службеници сматрају се за власника проналаска, кога они израде у служби, ако друкчије није предвиђено уговором или службеним прописима.

Ну, ако су они специјално ангажовани ради тога, да раде на проналасцима те врсте, немају права на патент без одобрења послдаваца.

Одребде уговора о служби, којима се раденику или службенику код кога занатског или индустријског предузећа не признаје никаква или му се признаје недовољна корист од проналазака, које он у служби изради, немају никакве правне важности. Одговарајућа корист од проналазака признаће се правом проналазачу у сваком случају, као и право за означење његовог имена као творца проналаска (§ 11., став 3.).

Дејство патента.

§ 13. — Ако се патент добије за поступак при изради, његово се дејство распостире и на предмете непосредно израђене по томе поступку.

§ 14. — Патент не може врећати права онога, који је без патента већ у време пријаве

патента савесно или не јавно употребљавао исти проналазак у нашој земљи или је припремио све што је потребно, да се својим проналаском може користити.

Овај има право да проналазак и даље израђује или употребљава односно примењује за потребе свога промета у својим или туђим радионицама.

Ово се право може отуђити или наследити само заједно са радњом.

Такво лице може захтевати од власника патента, да му о овоме његовом праву изда исправу. Ако му власник патента не изда о томе исправу или и само право спори, добиће га по своме захтеву решењем Управе за Заштиту Индустриске Својине у поступку за оспоравање патената.

Признато право на молбу интересованог лица уписаће се у патентни регистар.

§ 15. — Патентиране или пријављене проналаске, који се могу употребити при изради ратног оружја, мунисије, експлозива, утврђења, ратних бродова или у опште за одбрану земље, може Министар Војни и Морнарице по одобрењу Министра Трговине и Индустриске одмах и напоредо са власником патента односно проналаска употребљавати за наведене сврхе државне у државним или приватним радионицама и предузећима који раде за рачун Државе. Овим се иначе не врећају права власника патента односно пријављеног проналаска и лица која имају право употребе на проналаску (§ 28.).

Одobreње своје Министар Трговине и Индустриске доставиће и Управи за Заштиту Индустриске Својине која ће га уписати у патентни регистар и то одмах ако се тиче патента, а кад је упитању пријављени проналазак тек пошто се патент одобри. У оба случаја Управа ће га објавити у своме Гласнику.

Власнику патента односно проналаска и лицима која имају право употребе на проналаску (§ 28.) држава ће дати праведну накнаду, коју ће одредити надлежни грађански судови, ако до споразума не дође.

Никакви преговори ни спорови о овој накнади не могу спречити Министра Војног и Морнарице у искоришћавању овог његовог права.

§ 16. — Ако је за који проналазак већ дат патент, који се може употребљавати и при изради монополисаних артикала, Држава ће моћи да се користи овим проналаском без накнаде.

Ако је патентиран известан проналазак, па Држава доцније монополише такве предмете, патент престаје важити, а Држава ће његовом власнику и лицима која имају право употребе на проналаску (§ 28.), дати одговарајућу накнаду.

О тражењу Управе Државних Монопола, у оба случаја решиће Управа за Заштиту Индустриске Својине по прописима поступка за оспоравање патената (§ 117.).

У случају престанка патента накнаду одређиће надлежни грађански судови, ако до споразума не дође.

§ 17. — Дејство патента не простира се на подвозна средства која само привремено употребљена у саобраћају дођу у нашу земљу.

Међусобни односи сувласника.

§ 18. — Кад више лица заједно затраже патент на известан проналазак даће им се ако испуни услове, али им се делови неће одређивати.

Међусобни правни однос сувласника у истом патенту одређује се по грађанском праву.

За одобравање лиценце потребан је пристанак свих сувласника ако друкчије није изменђу њих уговорено, али сваки сувласник за себе има право да судским путем штити патент.

Трајање патената.

§ 19. — Патент траје највише до 15 година. Овај рок почиње тећи од дана објаве пријављеног проналаска у Гласнику Управе за Заштиту Индустриске Својине (§ 93.).

Допунски патент губи важност заједно са основним патентом. Али се допунски патент може задржати као самосталан, ако се основни патент одузме, поништи или га се власник одрекне. У том случају такав патент не може трајати више него што би трајао основни патент.

У погледу престанка и у погледу плаћања годишњих такса за допунски патент, који је постао самосталним, допунски патент ступа на место основног патента.

Експропријација.

§ 20. — Ако интереси земаљске одбране, јавног поретка, јавног благостања или у опште

важни државни интереси захтевају да Држава какав патентирани или за патентирање пријављени проналазак било у целости било само делимично, али у оба случаја искључиво употребљава или га преда општој употреби, Држава има права експропријати такво право власника за рачун свој или за општу употребу.

О овој експропријацији на предлог заинтересованог Министра решаваће Министарски Савет по саслушању Управе за Заштиту Индустијске Својине.

Решење Министарског Савета, доставља се Управи за Заштиту Индустијске Својине која са њим поступа као што је наведено у § 15., који важи и овде односно накнаде и момента употребе и објаве.

Право на накнаду припада власнику патента као и оним лицима, која имају право употребе експропријаног проналаска, ако је то право у време експропријације било уписано у патентном регистру, или ће се уписати у регистар по молби, која је поднета Управи пре него што је извршена експропријација (§ 28., став 3.).

Утицај других закона на патент.

§ 21. — Право патента ни у ком случају не прешава власника од извршења прописа других постојећих закона и законитих наредба.

§ 22. — Једино проналазач има право на искоришћавање свога проналаска путем занатске или индустијске производње и без

ПАТЕНТ. БР.

Закон, § 23—25.

доказа о стручној спреми, која се тражи за упражњавање дотичне занатске или индустриске радње.

Пренос.

§ 23. — Право из пријаве патента и право патента прелазе на наследнике.

Оба права могу се у целини или у идеалним деловима пренети правним послом, судском одлуком или изјавом последње воље.

Упис преноса у патентни регистар (§ 28.) врши Управа за Заштиту Индустијске Својине на основу извршних судских одлука или на основу писменог захтева власника патента, његовог наследника или пријемника права.

Молба за пренос мора бити снабдевена потребним јавним односно овереним приватним исправама.

Управа за Заштиту Индустијске Својине испитиваће форму и садржину молбе за пренос као и поднетих доказа.

При преносу права из пријаве патента на друго лице, патент, ако се одобри, гласиће на име новог власника.

Залагање.

§ 24. — Право патента и право из пријаве патента може бити предмет залоге.

Лиценце.

§ 25. — Лиценца је право употребе туђег патентираног проналаска.

Власник патента може употребу проналаска дозволити и другим лицима и то за део патент, или само за један део истога, на те-

риторији целе Државе или само у појединим крајевима, са већим или мањим ограничењем, како то буде уговорено (довољна лиценца).

§ 26. — Власник извесног патентираног проналаска, који се не може искоришћавати без употребе кога раније патентираног туђег проналаска може тражити да му се дозволи употреба тог ранијег проналаска кад прођу 3 године од дана објаве тога ранијег патента (§ 100), ако је његов касније патентирани проналазак од знатне важности по занатству или индустрију.

Кад власник доцније патентираног проналаска овако добије лиценцу, у том случају и власник ранијег патента може тражити са своје стране дозволу да се користи проналаском власника доцнијег патента, ако овај проналазак стоји у фактичкој вези са његовим проналаском.

У случају, да власник патента не хтедне драговољно дати лиценцу, о томе ће решавати Управа за Заштиту Индустриске Својине, која одређује накнаду и јемство, које се мора дати у случају да се лиценца дозволи, као и остале услове искоришћавања с обзиром на природу проналаска и околности случаја (принудна лиценца).

Лиценца се неће моћи искоришћавати док се одређена накнада по извршности решења не плати или не депонује величина исте.

Прописи овог параграфа неће се примењивати на патенте државних власти.

§ 27. — Лиценца је везана за предузеће и може се без одобрења власника патента пренети за живота само заједно са предузећем на које гласи лиценца, а на случај смрти она прелази само онда на наследнике, ако ови наставе предузеће, које има право на лиценцу.

Последице уписа у патентни регистар.

§ 28. — Право патента, право залоге патента и друга стварна права на патентним правима стичу се чим се уведу у патентни регистар и важе од тога момента и према трећим лицима.

Исто тако лиценце према трећим лицима важе од момента њиховог уписа у патентни регистар, а између странака од дана закључног уговора или од дана изврше одлуке Управе за Заштиту Индустриске Својине, којом је лиценца одобрена.

Ранг горе именованих права одређује се по реду пријема молбе за упис у регистар код Управе за Заштиту Индустриске Својине под предпоставком, да та молба доведе до уписа у регистар.

Пријаве, које су поднесене у исто време имају исти ранг.

Терети.

§ 29. — Код сваке промене власништва патент прате сви терети и права уписане у патентни регистар, као и она, која су у моменту предаје молбе за упис преноса правилно пријављена.

Забелешка спора.

§ 30. — Спорови, који су у току код судова или код Управе за Заштиту Индустриске

својине, а односе се на својину патента, на право залоге или на друго које стварно право на коме патенту, као и тужбе за принудне лиценце, затим тужбе којима се тражи: поништај, одузимање, опозивање патента или да се патент прогласи зависним или да се реши о његовој релативној неважности, могу се по захтеву интересованих забележити у патентни регистар.

Ова забелешка има то дејство да решења о горе наведеним споровима важе и према лицима у чије име је извршен ма који упис у патентном регистру тек по пријему молбе за забелешку спора.

Престанак.

§ 31. — Патент престаје:

1. по истеку времена за које су годишње односно накнадне таксе благовремено плаћене, а најдаље за петнаест година од дана објаве патентне пријаве у Гласнику (§ 19.);

2. кад се право патента експроприше (§ 20.) онда престаје цео патент или само експроприсани део;

3. кад се власник патента свога права одрече. Ну ако се одрече само појединих делова патента, патент ће остати у важности у погледу осталих делова, ако су они и поред тога способни да буду предмет патента;

4. у случају спора кад решење Управе за Заштиту Индустриске Својине о престанку патента не постане извршним.

Важност патента у случају тачке 1. престаје првог дана по истеку последње године у којој је важио; у случају тачке 2 чим се

решење о експропријацији достави Управи, у случају одрицања сутра дан по пријему представке о одрицању код Управе, а у случају тачке 4. онога дана када решење Управино постане извршним.

Одузимање.

§ 32. — Ако власник патента, његов наследник или пријемник права сам или преко других не искоришћава у довољној мери патентирани проналазак у нашој земљи или у истој не припреми све што је потребно за такво искоришћавање, или не оправда немогућност искоришћавања патента, патент му се може одузети решењем Управе за Заштиту Индустриске Својине на основу потребног извиђања. Али предлог за одузимање патента не може се поднети пре истека три године од дана објаве одобреног патента у Гласнику (§ 100).

Важност патента у случају одузимања престаје, кад решење Управно постане извршно.

На место одузимања патента Управа може дати, на тражење тужиоца, који докаже стручну спрему и способност за искоришћавање патента, принудну лиценцу (§ 26.), кад се давањем принудне лиценце може постићи довољно искоришћавање патента.

Прописи овог параграфа на важе за патенте државних власти.

Поништавање.

§ 33. — Патент ће се поништити кад се докаже:

1. да предмет проналаска по §§ 8., 9., и
10. није ни био способан за патентирање;
2. да је патентирани проналазак предмет кога раније пријављеног патента;
3. да опис заштићеног проналаска не испуњава услове из § 89.

Патент ће се само делимично поништити, ако се узроци за поништај патента докажу само за један део патента.

Извршно решење о поништавању патента има повратно дејство од дана пријаве поништеног патента. Ну, ако је патент поништен због тога што је патентирани проналазак предмет раније пријављеног још важећег патента, онда извршно решење о поништавању патента неће имати повратно дејство на лиценцу, коју је власник поништеног патента правилно дао, а треће је лице савесно прибавило, ако је прошла година дана од њеног уписа у патентни регистар и ако није уписана у патентном регистру никаква забелешка спора, који би довео до брисања лиценце (§ 30.); али у том случају дужан је ималац лиценце, да плати власнику ранијег патента одговарајућу накнаду за лиценцу, коју одређује надлежни грађански суд, ако нема споразума међу странкама.

Овим се не крији право власника првога патента да тражи накнаду од власника патента који је лиценцу дао.

Опозивање патената.

§ 34. — Одобрени патент опозивање се кад се докаже:

1. да власник патента није творац проналаска, његов наследник или пријемник права или да се по овом Закону не сматра као проналазач (§ 12.).

2. да је битна садржина пријаве проналаска узета без одобрења другог лица из његових описа, најрта, модела, оруђа или постројења или из поступка при изради које оно употребљава.

Патент ће се само делимично опозвати, ако се оно што је наведено у тачки 1. и 2. само делимично додги.

Опозивање патента може у случају тачке 1. тражити само творац проналаска, његов наследник или пријемник права и онај, који се по § 12. овог Закона сматра за проналазача, а у случају тачке 2. само оштећени.

Право на тражење опозивања застарева према савесном власнику патента за три године од дана уписа у патентни регистар на његово име, а иначе се опозивање може тражити за све време трајања патента.

Тужилац, који добије парницу, може у року од тридесет дана по пријему извршног решења о опозивању патента тражити, да се патент пренесе на њега, а ако овај пренос у томе року не затражи, сматраће се да се патента одрекао, те ће патент престати да важи и према њему.

За расправу спорова о накнади, који се при опозивању могу појавити, надлежни су редовни судови.

Лиценца правилно дата од ранијег власника патента, а коју је треће лице савесно прибавило, остаје у важности и после опозивања

и према новом власнику патента, ако је прошла година дана од њеног уписа у патентни регистар и ако није уписана никаква забелешка спора, који би довео до губитка лиценце (§ 30.), али у том случају дужан је ималац лиценце, да плати новом власнику патента одговарајућу накнаду за лиценцу, коју одређује надлежан грађански суд, ако нема споразума међу странкама.

Овим се не креће права тужиоца да тражи накнаду од власника патента, који је лиценцу дао.

Зависност патената.

§ 35. — Власник раније одобреног патента може тражити да Управа за Заштиту Индустриске Својине неки доцнији патент, који се никако или делимично не може искоришћавати без употребе његовог патента, прогласи зависним од његовог патента.

О таквом тражењу решиће Управа за Заштиту Индустриске Својине по прописима поступка за оспоравање патента (§ 117.).

Узорци и модели.

Појам узорака и модела.

§ 36. — Под узорком се подразумева свака слика или цртеж, који може да служи за углед и да се пренесе на какав индустриски или занатски производ.

Модел је свако пластично тело, које представља какав индустриски или занатски предмет или се употребљава на каквом индустриском или занатском предмету.

Све што се предвиђа у овом Закону за узорке, важиће и за моделе.

Узорци искључени од заштите.

§ 37. — Неће се заштићавати узорци:

1. који нису нови (§ 38.);
2. чији се циљ или практична употреба противи законима и законитим наредбама или јавном моралу или је очигледно намењена обмани грађана;

3. који представљају лик Краљев или којег од чланова Краљевског Дома или представљају државни или јавни грб, ако онај који тражи заштиту узорка не докаже право на употребу истих;

4. који су намењени монополисаним предметима, осим кад то тражи Управа Државних Монопола.

§ 38. — Узорак се не сматра за нов, ако је пре пријаве за истоветне производе:

1. описан најчешћима и објављен путем штампе или полиграфијом тако, да се може подражавати;

2. у нашој држави или иностранству јавно употребљаван, излаган или приказиван на углед тако, да би се могао подражавати;

3. био заштићен по ранијим законима као привилегија или патент или ако је ко други по раније учињеној пријави добио заштиту истоветног узорка за исте производе или ако је истоветан узорак пријавио као проналазак за патентирање и ако је таква пријава објављена (§ 93).

Исто тако узорак се ће сматрати као нов, ако се од неког другог за истоветне производе раније регистрованог узорка битно не разликује.

Право на заштиту узорака.

§ 39. — Право на тражење заштите узорка има само онај, који је узорак створио, његов наследник или пријемник права.

Лице које прво пријави узорак сматра се за његовог творца све док се противно не докаже.

Онај који поручи да му се за награду изради узорак сматраће се као власник истог.

Чиновник или раденик једног предузећа, који састави какав нови узорак неће се сматрати као његов власник већ његов послодавац ако друкчије међу њима није уговорено.

Обим заштите узорака.

§ 40. — Заштита узорака простире се само на оне врсте робе, за које је узорак одобрен.

Дејство права узорака.

§ 41. — Право узорка важи од времена његовог уписа у регистар узорака и модела. Са овим уписом његов власник стиче искључиво право да своје производе у колико одговарају заштићеној врсти робе снабдеве узорком или да по узорку своје производе израђује, употребљава или пушта у промет.

§ 42. — Власник узорка дужан је покоравати се и свима законским прописима у смислу § 21. Закона.

Трајање права узорака.

§ 43. — Право узорка траје најдуже 10 година рачунајући од дана уписа узорка у регистар код Управе за Заштиту Индустриске Својине.

Престанак.

§ 44. — Право узорка престаје:

1. по истеку времена за које су годишње, односно накнадне таксе благовремено плаћене, а најдаље за 10 година од дана уписа у регистар;

2. кад се власник узорка одрекне свога права.

Ако се власник узорка одрекне права на исти само за извесну врсту робе, остаће право узорка за осталу врсту робе, за коју је било одобрено;

3. у случају спора кад решење Управе о престанку узорка постане извршно.

У случајима из тачке 1. право узорка престаје првог дана по истеку последње године своје важности; у случају тач. 2. сутра дан по пријему представке о одрицању код Управе, а у случају тач. 3. оног дана, када решење Управине постане извршно.

Одузимање.

§ 45. — За одузимање узорака примениће се аналогно прописи § 32., с том разликом, што се предлог за одузимање узорка може поднети већ по истеку године дана од дана уписа узорка у регистар.

Поништавање.

§ 46. — Право узорка поништиће се:

1. кад се његов предмет не може сматрати као узорак у смислу § 36.;

2. кад је узорак искључен од заштите у смислу §§ 37., 38.;

3. кад узорак носи име или представља лик кога лица, а власник узорка нема одобрење за то.

Поништавање права узорка има повратно дејство, тако да се сматра као да никад није постојало.

Опозивање.

§ 47. — Узорак ће се опозвати ако се докаже:

1. да власник узорка није његов творац у смислу § 39. или да га није законитим начином прибавио;

2. да је битна садржина узорка узета из описа, нацрта, модела, предмета или постројења кога другог лица, а без његовог пристанка.

Опозивање узорка може у првом случају тражити његов творац и онај који се у смислу § 39. сматра као творац, његов наследник или пријемник права, а у другом случају само општећени.

Право на тражење опозивања узорка застарева према савесном власнику узорка за три године од регистраовања узорка на његово име.

Прописи § 34. овог Закона важиће и за опозивање узорака.

§ 48. — Прописи §§ 14., 16. 17., 18., 20., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29. и 30. овог Закона важиће аналога и за узорке.

Жигови.

Појам жига.

§ 49. — Фабрички или трговачки жигови су они знаци, који се употребљавају за раз-

ликовање индустријских, занатских и привредних производа од других њима подобних производа у трговачком промету.

Ови знаци могу се употребљавати у облику жига, печата, вињета, рељефа, шифри, натписа, нарочитих слика и т. д.

При оцењивању, да ли је који знак за то погодан имају се узети у обзир све стварне прилике, нарочито време досадашње употребе знака.

Знаци који се не могу заштити као жигови.

§ 50. — (Укинут изменама и допунама од 27. априла, 1928. год.).

§ 51. — Од регистраовања су искључени, а услед тога не могу се заштити као жигови знаци робе или речи:

1. који представљају лик Краљев или кога од чланова Краљевског Дома;

2. који представљају државни или какав јавни грб, заставе, одликовања и друге државне амблеме, званичне знакове и пунцеве за контролу и гарантију;

3. који означавају искључиво само место, време и начин производње робе, затим квалитет, врсту робе, и њено опредељење, као и цену, количину и тежину исте;

4. који су у опште уobičajeni за означавање извесних врста робе у промету; и

5. који се противе законима и законитим наредбама или јавном моралу; затим такви натписи или податци који не одговарају фактичком стању ствари, те би могли створити обману.

§ 52. — Жигови, који су искључени од заштите по тачки 1. и 2. § 51. овог Закона, могу се регистровати само онда, ако се претходно поднесе дозвола потребна у смислу постојећих закона и прописа у погледу употребе истих.

Забрана званичних знакова и пунцева за контролу и гаранцију примењиваће се само у случајевима где би жигови, који их садржавају, били намењени обележавању робе исте или сличне врсте.

Заштита жигова који се састоје из речи.

§ 53. — Искључиво право употребе жига, који се састоји из једне или више речи, обухвата не само употребу жига у депонованом облику, него и употребу његову у сваком другом облику којим се заштићени жиг изражава у целини или делимично другим словима, другим бојама или другој величини.

§. 54. — Регистровани жиг, који садржи писмена или речи, неће сметати другом лицу, да под истим знацима пушта у промет своју робу, ако та писмена или речи представљају његово име, фирму или назив његове радње и нису злонамерно стечени.

Ово друго лице, чије је име, фирма или назив радње у смислу првог става стечено и идентично са туђим већ заштићеним жигом, може власнику таквог жига оспорити и одузети право на његову употребу за исту врсту робе осим случаја ако власник жига има исто такво име или фирму, односно назив радње.

Обавезна употреба жигова.

§ 55. — Употреба регистрованог жига није увек обавезна, али Министар Трговине и Индустрије може наредити, да се извесни предмети, пре него што се у саобраћај пусте, снабдеју регистрованим жигом.

Ограничавање употребе жига за извесну врсту робе.

§ 56. — Право жига не смета, да неко други употреби исти жиг за обележавање других врста робе.

У сумњи о истоветности врста робе одлучиће Управа по службеној дужности, евентуално по саслушању трговачких, занатлијских и индустриских комора.

§ 57. — Дозвољено је једном истом лицу да заштити више разних жигова за исту врсту робе.

§ 58. — Право жига за обележавање робе распостире се и на завоје, омоте, бурад, сандуке и остала средства за паковање те робе.

§ 59. — Овим Законом не мењају се постојећи прописи, који важе за извесну врсту робе, нарочито прописи о испитивању чистоће злата и сребра (правила за пунцирање).

Трајање права жигова.

§ 60. — Право жига није ограничено роком те ће право трајати све дотле док се редовно и благовремено плаћају таксе (§ 156.).

Право жига важи од времена његовог уписа у регистар.

Пренос права жига.

§ 61. — Право жига везано је за предузеће. Оно престаје са престанком истога, а може се и на другога пренети са предузећем.

У овом последњем случају нови власник је дужан да жиг на своје име пренесе, осим ако предузеће води и даље под непромењеном фирмом.

Док се пренос не упише у регистар, он не може у своје име истицати права на жиг и сва званична саопштења која се односе на жиг до стављање се уписаном власнику жига или његовом уписаном заступнику.

Престанак права жига.

§ 62. — Право жига престаје:

1. кад се власник одрекне свога права на жиг.

Ако се власник одрече свога права на жиг само за извесну врсту робе, остаје му право жига за остале врсте робе;

2. ако се годишња или накнадна такса благовремено не плати;

3. у случају спора кад решење Управе о престанку жига постане извршним.

У случају тачке 1. право жига престаје сутра дан по пријему представке о одрицању; у случају тачке 2. првог дана по истеку последње године, за коју је такса плаћена, а у случају тачке 3. онога дана када решење управио постане извршним.

§ 63. — Власник жига, који је изгубио своју важност у смислу § 62. може поново

тражити његову заштиту за исту или другу врсту робе. Друга лица могу такав исти или сличан знак заштити као жиг за исту врсту робе тек по истеку две године од кад је жиг престао важити, ако ранији власник у томе року није понова заштиту добио.

Узеће се да је сличан сваки знак, који би се у саобраћају лако могао сматрати као истоветан са заштићеним жигом тако, да би обичан купац исте робе могао приметити разлику тек уз нарочиту пажњу.

Поништавање.

§ 64. — Заштита жига поништиће се:

1. кад се заштићени знак у смислу § 49. не може сматрати као жиг;

2. кад је заштита искључена у смислу §§ 50., 51., 52. и 54.;

3. кад је жиг сличан неком другом жигу, који је за исту врсту робе раније регистрован, а по закону још важи;

4. кад жиг носи име или представља лик кога лица, а власник жига нема одобрења за то;

5. кад предузеће није постојало у моменту одобрења жига.

У случају тачке 1., 2., 4. и 5. могу тражити поништење заштите жига сва заинтересована лица, у случају из тач. 3. само власник раније регистрованог жига.

Исто тако може власник старог престалог жига или онај, који га је законим начином прибавио тражити поништење жига, који је једнак или сличан жигу, коме рок од 2 године, предвиђен у § 63., још није истекао.

Поништење права жига има повратно дејство, тако да се сматра, да то право није никада постојало.

Опозивање.

§ 65. — Право жига ће се опозвати, ако неко докаже да исти знак без регистровања употребљава за исту врсту робе, те је тај био познат у заинтересованим круговима као обележје робе његовог предузећа још у доба регистровања спорнога жига, а који је жиг истоветан или сличан са његовим нерегистрованим знаком робе.

Тужилац ће се одбити од тражења, ако тужени докаже да је жиг регистровао са пристанком његовим или да је предузеће, за које је жиг регистрован, употребљавало тај знак пре регистровања за исто толико време колико и тужилац или још дуже.

Тужба за опозивање оваког жига може се поднети најдаље у року од три године по његовом регистровању.

Опозивање жига има повратно дејство тако, да се сматра да опозвани жиг није никада постојао.

По извршности решења о опозивању жига тужилац има право тражити да жиг региструје на своје име.

Прописи § 28., у колико се односе на право власништва, и § 30. важиће аналога и за жигове.

Колективни жигови.

§ 65. а. — Удружења за чување заједничких индустриских и у опште привредних инте-

реса својих чланова могу пријавити за упис у регистар колективне жигове, у циљу да искључиво обезбеде својим члановима употребу колективног жига за производе својих предузећа, па и у случају да сама удружења немају сопствено предузеће.

За колективне жигове важе прописи о жиговима у колико нису изменjeni одредбама следећих параграфа.

§ 65. б. — Пријава колективног жига сачуваје име удружења и седиште његове управе. Уз пријаву треба додати један примерак правила удружења, из којих се морају видети :

1. циљ удружења ;
2. лица, која имају право употребе жига и услови, којима подлежи употреба ;
3. мере и последице у случају злоупотребе колективног жига ;
4. лице или лица, која су опуномоћена, да раде у име удружења.

Све промене у заступању и измене правила треба пријавити Управи за Заштиту Индустриске Својине.

§ 65. в. — Право регистрованог колективног жига не може се пренети.

§ 65. г. — Свако заинтересовано лице може тражити, да се колективни жиг одузме :

1. кад се циљ удружења или услови, под којима се колективни жиг употребљава, битно измене ;

2. кад удружење допушта, да се жиг противно правилима или циљевима удружења употребљава. Нарочито ће се сматрати као акт злоупотребе дозвола употребе жига, дата другим лицима.

За поступак о одузимању колективних жигова важе прописи о поступку за оспоравање (глава V овог Закона).

Глава трећа. Организација Управе за заштиту индустијске својине.

Надлежност Управе

§ 66. — Управа за Заштиту Индустијске Својине надлежна је за давање, одузимање, поништавање, опозивање и решавање о зависности патената, за решавање о релативној неважности патената (§ 14. и 16.) и по изазивачким парница ма (§ 153.), о принудним лиценцама (§ 26.), за све уписе у патентни регистар, као и за уписе у регистар узорака и модела и у регистар жигова и за решавање при оспоравању узорака и жигова.

Управа је дужна да на тражење судова или у случају јавног интереса и на тражење других власти, даје писмено мишљење о питањима која се односе на патенте, узорке, моделе и жигове.

§ 67. — Управу за Заштиту Индустијске Својине сачињавају стални и привремени чланови.

Њихов број одређује према потреби Министр Трговине и Индустије.

Председник Управе стални је члан њен по своме положају. Стални чланови узимају се из реда указних чиновника управних, а привремени из редова државних чиновника у опште и из стручних лица других професија.

Председник Управе и Председник Одбора за жалбе и Одбора за оспоравање морају бити правници.

Стални и привремени чланови постављају се на ову дужност указом на предлог Министра Трговине и Индустије и то: привремени на пет година, а стални на неодређено време.

Ако стални члан престане бити чиновник Управин, престаје у исто време бити и њен стални члан.

Иначе чиновник постављен за сталног или привременог члана не мења ни у колико свој положај и ранг у државној служби.

Привремени чланови немају сталну плату већ ће им се одредити специјалне награде.

Председник Управе и сви остали стални и привремени чланови пре ступања у дужност полажу заклетву прописану за судије.

У својим одлукама Управа је самостална и независна и решава само по законима.

Одсеки.

§ 68. — У пријавном Одсеку за патенте решавају се самостално све пријаве патената, евентуални приговори, наређује се упис патената у регистар и решавају се све представке неспорне природе, које се односе на већ уписане патенте, као пренос, залога, упис добровољне лиценце, забелешке спор^a, добровољно одрицање патената и т. д.

У пријавном Одсеку за узорке, моделе и жигове решавају се самостално све пријаве за узорке, моделе и жигове и наређује њихов упис у регистар, решавају се све представке неспорне природе које се односе на већ уписане узорке, моделе и жигове, као пренос, забелешке спора, добровољне лиценце, залоге код узорака, модела и жигова.

На челу сваког Одсека је по један шеф кога одређује Министар Трговине и Индустрије на предлог председника Управе, а из реда сталних чланова.

У пријавним одсесцима решавају Одбори састављени од три стална или по потреби привремена члана управе.

У пријавном Одбору за патенте два су члана правника а један техничар, кад је тежиште у правном питању, а један правник и два члана техничара, кад је тежиште у техничком питању.

У пријавном Одбору за узорке, моделе и жигове увек морају бити два стална члана правника, а трећи члан може бити правник или један стални или привремени члан стручњак, кога одреди шеф Одсека.

У почетку сваке године председник Управе распоређује сталне чланове у пријавни Одсек за патенте као и у пријавни Одсек за узорке, моделе и жигове, а шефови пријавних Одсека састављају потребне Одборе.

Одбори за жалбе и оспоравање.

§ 69. — Противу решења пријавних Одсбора могу интересована лица жалити се Одбору за

жалбе. Жалба се предаје Управи за Заштиту Индустриске својине у року од тридесет дана по пријему решења.

Одбор за жалбе састоји се из пет сталних или привремених чланова Управе и то :

1. кад се решава о патенту, из два правника и три техничара ; и

2. кад се решава о узорцима, моделима и жиговима, из три правника и два друга стручњака.

Решења овог Одбора су извршна.

О одузимању, поништавању, опозивању патената ; о релативној неважности патената (§§ 14. и 16.), о зависности ; о принудним лиценцима код патената ; о престанку патента у смислу § 16. ; о релативној неважности и одузимању узорака и модела, о поништавању и опозивању узорака, модела и жигова решаваће Одбор за оспоравање, који се састоји из пет сталних или привремених чланова Управе и то :

1. кад се решава о патенту, два правника и три техничара ;

2. кад се решава о узорцима, моделима и жиговима, три правника и два друга стручњака.

Исто тако овај Одбор решава и о случајевима предвиђеним у § 153.

Одбору за жалбе и Одбору за оспоравање председава председник Управе или онај, кога он одреди, а остale чланове за ова два Одбора одређује у духу ових одредаба председник или онај који буде председавао, из реда сталних или привремених чланова Управе, који по спорном предмету нису учествовали при ре-

шавању у пријавном Одсеку односно у Одбору за жалбе.

§ 70. — За давање мишљења по тражењу судова у смислу другог става § 66., председник Управе за сваки случај одређује Одбор састављен од најмање пет лица, од којих су бар двојица правници.

Пословаште у одборима.

§ 71. — У свима Одборима све припремне радње које претходе решавању, врше референти, који стављају потребне одлуке сами или у споразуму са другим стручњацима за поједина питања, чије би им мишљење било потребно.

Противу наређења референата нема места посебној жалби, али странке могу тражити од председника Одбора да промени припремне наредбе референтове. Ако у томе не успе, може тражити на рочишту, да се ствар расправи као претходно питање.

У свима Одборима решава се већином гласова.

Пре решења може сваки Одбор тражити мишљења стручњака из реда чланова Управе или изван ове.

Све одлуке и решења Одбора изричу се у име Управе за Заштиту Индустриске Својине и поткрепљују се разлогима, а по један примерак доставља се заинтересованим странама. Из сваког решења мора да се види из кога је Одбора Управе дотично решење и који су чланови учествовали у решавању.

Касациони Одбор Управе за заштиту индустриске својине.

§ 72. — Противу решења Одбора за оспоравање може се изјавити жалба Касационом Одбору Управе за Заштиту Индустриске Својине у року од тридесет дана по пријему решења. Жалбе се предају Управи за Заштиту Индустриске Својине.

Овај се Одбор састоји из пет чланова и то: три члана једног од највиших судова, од којих је најстарији Председник овог Одбора, и два стручњака.

Прва три члана и њихова три заменика поставља Краљ Указом на предлог Министра Трговине и Индустриске Својине за време од пет година.

Остало два члана стручњака позива председник Одбора из листе привремених чланова Управе за Заштиту Индустриске Својине (§ 67.) и стараје се да ни један од тих чланова није учествовао при решавању или оспоравању спорног предмета при Управи за Заштиту Индустриске Својине.

Чланови овог Одбора имају посебне награде и то прва три члана имају стални хонорар, а стручњаци награду од седнице.

Изузеће чланова.

§ 73. — За изузета чланова Касационог Одбора и чланова Одбора пријавних, за жалбе и за оспоравање код Управе за Заштиту Индустриске Својине важе до доношења једног Закона о грађанско-судском поступку за целу Краљевину §§ 52., 53., 54., 55. и 56. Закона о поступку судском у грађанским парница ма Краљевине Србије.

Одмор.

§ 74. — Управа не ради у недељу и остале празничне дане када не ради судови у седишту управином. Велики Одмор Управин пада у исто време кад и судски одмор.

Ако последњи дан рока падне у недељу или други празнични дан узима се први радни дан по празнику као последњи дан рока. Велики одмор управин не прекида ток рокова. Ако последњи дан рока падне у који дан великом одмора, онда се као последњи дан рока сматра први радни дан по великим одмору.

За време великог одмора ограничава се пословање Управе на пријем и завођење свих акта, уписе у регистре и решавање по пријавама у колико то буде могуће.

Заступници.

§ 75. — Сви они који не станују у нашој земљи, а тр же или имају какво право индустриске својине или учествују као парничари у спору о таквом праву, морају имати пуномоћника који станује у нашој земљи.

Каква треба да буде садржина овога пуномоћија, које ће се подносити Управи за Заштиту Индустриске Својине, прописаће Министар Трговине и Индустриске.

Саопштења извршена пуномоћнику имају исте правне последице као да су извршена и самом властодавцу.

§ 76. — Заступање по питањима индустриске својине могу упражњавати као занимање само адвокати, патентни одветници и патентни инжињери, који су наши држављани.

Државне интересе заступа државни праобранилац.

Парничне стране могу за одбрану или разјашњење свога права о своме трошку и без права на тражење накнаде од друге парничне стране поред свога пуномоћника привести и друге стручњаке, ако дотични Одбор који ствар расправља то допусти.

Патентне одветнике и патентне инжињере постављаће Управа о чему ће им и декрете издавати.

И једни и други могу почети своје функције тек по упису у специјалне регистре, које ће водити Управа. Ови уписи ће се објављивати у Гласнику Управином.

За упис у ове регистре и за декрет полагаће се такса у износу 250 динара.

У споровима о одузимању, поништавању или опозивању патената, узорака, модела или жигова, могу заступати само адвокати, а патентни одветници и патентни инжињери могу у тим споровима заступати само по питањима техничке природе.

За патентне одветнике могу се поставити: наши држављани који могу пуноважно располагати својом имовином и станују у нашој земљи, а нису осуђивани нити су под истрагом за злочине, за безчастећа кривична дела и за кривична дела у опште из користољубља.

Уз све горе наведено ова лица морају имати и потребну стручну спрему. Сматраће се да имају стручну спрему они, који су свршили у нашој земљи или у иностранству технички факултет или техничку високу школу или вишу пољопривредну школу у рангу Университета

или рударску и шумарску академију или природно-математички одсек филозофског факултета и да су на истима положили све прописане испите.

О томе, да ли је која виша школа у иностранству у рангу Универзитета и да ли даје потребну стручну спрему за овај посао, решава Министар Трговине и Индустрије по предлогу Управе, а по прибављеном мишљењу од надлежног Министра.

Да би лице, које има предње квалификације, могло постати патентни одветник, потребно је, да има две године праксе код кога нашег патентног одветника, односно код адвоката, који се бави заступањем пред Управом за Заштиту Индустријске Својине и да је положио испит за патентног одветника. Испит се полаже код Управе.

Пракса сталних чланова проведена код Управе урачунава се члановима који имају потребну техничку спрему као пракса предвиђена за патентне одветнике.

Патентни одветници стоје под Управом за Заштиту Индустријске Својине.

О упису у регистар патентних одветника односно патентних инжињера, решава председник Управе. Ако се коме не дозволи упис у регистар може се у року од тридесет дана по саопштењу решења жалити Министру Трговине и Индустрије, чије је решење извршно.

Патентни инжињери могу постати они приватни инжињери и архитекти, који имају права на јавну праксу.

Патентни одветници и патентни инжињери

морају положити специјалну заклетву пре него што се упишу у регистар.

§ 77. — По дисциплинарном кажњењу патентних одветника и приправника важиће прописи §§ 53.—63. Закона о правозаступницима за Краљевину Србију од 15. јуна 1865. год., с том изменом што је за изрицање казне надлежан председник Управе за Заштиту Индустријске Својине, Касациони Одбор Управе и Министар Трговине и Индустрије у место председника Првостепених Судова, Министра Правде и Дисциплинарног Суда.

Председник Управе може казнити патентног одветника за мање иступе укором или новчано до 150. динара. Противу ове осуде може се патентни одветник у року од 15 дана жалити Касационом Одбору Управе, чије је решење извршно.

За веће иступе председник Управе упутиће акта Касационом Одбору који може патентног одветника казнити укором, новчано до 1100 динара, удаљењем од дужности за време од једног месеца до једне године или решити, да се испише из регистра за патентне одветнике као недостојан јавног поверења. Противу ове осуде може се патентни одветник у року од 15 дана жалити Министру Трговине и Индустрије чије је решење извршно.

Осим овога може се патентни одветник решењем председника Управе удаљити од своје дужности у случајима и у границама § 63. Закона о правозаступницима за Краљевину Србију.

Све жалбе, које се подносе на основу овог параграфа предају се Управи.

Одређивање заступника.

§ 78. — Власнику патента, узорка, модела и жига који живи на страни, а нема заступника у нашој земљи, или чије место становаша у нашој земљи није познато, може Управа за Заштиту Индустриске Својине поставити заступника (куратора). Одређивање заступника објавиће се преко Гласника управиног. Овакав заступник остаће на овој дужности докле власник другога не одреди.

Гласник Управе за заштиту индустриске својине.

§ 79. — Управа издаваће свој службени лист : »Гласник Управе за Заштиту Индустриске Својине«, који ће периодично излазити и у коме ће се објављивати сва наређења и огласи о патентима, узорцима, моделима и жиговима предвиђени у овом Закону.

Регистар за патенте.

§ 80. — У Управи за Заштиту Индустриске Својине водиће се регистар патената, који ће садржавати : текуће бројеве, предмет и трајање датих патената, затим име и презиме, занимање и место пребивања власника патента и њихових заступника. У регистру треба бележити : почетак и свршетак патента, као и податке о плаћању годишњих такса, почетак приоритетног права, одузимање, поништавање и опозивање патента, експропријацију, проглашавање допунског патента самосталним, лиценце, зависност патента, пренос, заложна права и друга стварна права на патенту, релативна

неважност патента (§§ 14. и 16.), решење по изазивачкој парници (§ 153.), забелешка спора и означење проналазача (§ 11. став. 3.).

Управа чува у својој посебној архиви описе, нацрте, моделе и угледне примерке датих патената, затим молбе и исправе, на којима се оснивају уписи у регистар.

Разгледање патентног регистра и описа, као и разгледање нацрта, модела и угледних примерака, на основу којих су патенти дати, затим расматрање молби и исправа као и узимање преписа и копија дозвољено је свакоме, у колико се не односе на тајне државне патенте (§ 101.).

Управа обзнањује све промене на патентима у своме Гласнику.

Она обзнањује описе и нацрте датих патената у самосталним патентним списима.

На молбу се издаје оверени извод из регистра.

Регистар узорака и модела.

§ 81. — У Управи водиће се регистар узорака и модела који садржи : текуће бројеве, дан уписа, је ли узорак јаван или тајан, датум кад је уписан тајни узорак као јаван, време од кад се рачуна приоритетно право, назив и врста робе за коју важи право узорка, податке о плаћању годишњих такса, име и презиме, место пребивања власника узорка, односно његовог пуномоћника. У овом регистру треба бележити и све промене : пренос и престанак права узорка, затим одузимање, поништавање, опозивање, експропријацију, лиценце, забелешке спора, заложна као и сва друга стварна права.

Регистар жигова.

§ 82. — Код Управе водиће се регистар жигова, који садржи: текуће бројеве, оригиналан жиг, дан уписа, време пријаве, време од кад се рачуна приоритетно право, име и презиме, односно фирму и место пребивања власника жига и његовог пуномоћника, означење предузећа, које ће употребљавати жиг, пренос права жига, робу или врсту робе за које важи право жига, податке о плаћању годишњих такса, пристанак права жига и једну рубрику напомена, у којој треба бележити и све промене: поништавање, опозивање, податке о међународном регистровању жига, забелешке спора, заложна и сва друга стварна права.

§ 83. — Управа чува у засебној архиви описе, нацрте, моделе и узорке, који припадају постојећим узорцима и жиговима, затим молбе и исправе на којима се оснива упис у регистар.

Разгледање регистра, описа, нацрта и т. д. као и преписивање и копирање свакоме је до-звољено, изузев код тајних узорака.

По упису у регистар Управа обазнајује у своме Гласнику узорке, моделе и жигове као и све промене, које се односе на та права.

Управа даје на захтев оверене изводе из регистра, који се код ње воде,

Правна помоћ.

§ 84. — Судови и све друге власти дужни су указивати правну помоћ Управи за Заштиту Индустриске Својине.

Глава четврта. Поступак при давању патентата.*Пријава патента.*

§ 85. — Ко тражи патент дужан је свој проналазак пријавити Управи за Заштиту Индустриске Својине писмено у прописаној форми непосредно или преко поште.

Као моменат пријаве сматраће се моменат пријема пријаве у Управи.

§ 86. — По правилу за сваки проналазак подноси се засебна пријава. Два или више проналаска могу се обухватити једном пријавом само у том случају, ако се ти проналасци односе на исти предмет као саставни делови или као помоћна средства.

Подношење пријаве.

§ 87. — Пријава мора садржавати:

1. име и презиме; занимање и место становиња молиоца; а у случају кад молбу предаје пуномоћник, онда исте податке и о овоме:

2. захтев за одобрење патента;
3. кратак назив проналаска, за који се тражи патентирање (наслов);

4. пристанак пријавиоца да ће Управи платити све штампарске трошкове за објаву и публикације предвиђене у овом Закону.

§ 88. — На пријави ће се утиснути пријава такса (§ 155.).

Уз пријаву подносе се и два примерка описа проналаска по прописима овог Закона (§ 89.), снабдевени оригиналним потписом пријавиоца или његовог пуномоћника.

Ако пријаву подноси пуномоћник мора приложити и пуномоћије.

Опис проналаска.

§ 89. — Опис проналаска мора испуњавати ове услове :

1. мора да је тако јасан и потпун, да га стручњаци могу израдити или употребити по томе опису без икаквог допуњавања ;

2. оно што је ново у проналаску и што пријавилац жели ставити под заштиту као своју повластицу треба нарочито истаћи при закључку описа у једном или више захтева ;

3. мора садржавати нацрте, потребне за разумевање описа израђене тако, да буду дуготрајни, а на тражење Управе морају се приложити још и модели и угледни примерци.

Док Управа не реши, да се пријава објави слободно је мењати опис и захтеве, који су означени у истом.

Ако се промена тиче битности проналаска Управа ће решити да се пријава има сматрати као да је учињена тек у моменту, кад су те промене извршене (§ 90.).

Право првенства (приоритета).

§ 90. — Право првенства на свој проналазак добија пријавилац у моменту подношења уредне пријаве. Од тога времена он ужива првенство према свакоме истоветном проналаску који се касније пријави.

Ако пријава има каквих недостатака, па ако се они благовремено отклоне (§ 91.), сматраће је Управа као уредно поднету у моменту прве предаје, ако ти отклонjeni недостатци нису променили битност проналаска. Али ако су ти благовремено уклоњени недостатци накнадно

променили битност проналаска узеће се, да је проналазак уредно пријављен у време кад је уклоњање тех недостатака достављено Управи и уживаће право првенства од тога времена.

За сваку пријаву може се признати само једно право првенства.

Претходно испитивање.

§ 91. — Уредност сваке пријаве претходно испитује један члан пријавног Одсека, коме се она да у рад (референт).

Ако пријава не буде у свему уредна или не одговара прописима овог Закона, позваће се подносилац писменом наредбом референта, да је у извесном одређеном року допуни или исправи.

Ако се при претходном испитивању, а по потреби и по саслушању стручњака, утврди да проналазак није способан за патентирање (§§ 8. и 9.) референт ће о томе известити молиоца наводећи му разлоге и позивајући га да се у одређеном року изјасни.

Новост пријављеног проналаска (§ 10.) неће се испитивати по службеној дужности, али ако је Управи познато да проналазак није нов, известиће референт о томе пријавиоца тражећи да се о томе изјасни.

Ако се за време рока не поднесе на наредбу никакво изјашњење (ст. 2. и 3.), ни молба за продужење рока, сматра се, да је пријава повучена и ставиће се у акта. Али ова правна последица ступа ван снаге, ако се за време од три месеца по истеку горњег рока поднесе тражено изјашњење и уједно се плати такса у износу пријавне таксе.

Председник Управе може прописати како ће се вршити претходно испитивање уредности пријаве.

Одбијање пријаве.

§ 92. — Ако допуњена или исправљена пријава не одговара прописима овог Закона, или проналазак у опште није способан за патентирање по §§ 8. и 9., у случају става 4. § 91. или кад подносилац у остављеном року не плати трошкове око објаве, пријавни Одбор одбије такву пријаву.

Ако би се пријава имала одбити са разлога, који пријавиоцу нису били саопштени у претходном испитивању уредности пријаве, Одбор ће му пре решења дати прилике, да се у одређеном року и о томе изјасни.

Тек пошто се ово изврши или прође рок за ово изјашњење, Одбор ће решити о пријави.

Примање, објављивање и излагање пријаве.

§ 93. — Ако Одбор нађе да је поднета пријава уредна и да се патент може одобрити, наредиће да се пријава објави.

Пријава се објављује о трошку пријавиоца у Гласнику управином и мора садржавати име и презиме, занимање, место сталног становаша пријавиоца, предмет проналаска и захтеве из описа патента (§ 89. тач. 2.), као и дан и време пријаве.

Од дана објаве у Гласнику ступају у корист пријавиоца привремено на снагу законска дејства патента, што ће се и у објави огласити. Онога дана, кад се објава публикује у Гласнику

изложиће се пријава заједно са свима њеним прилозима код Управе за време од два месеца, тако, да је сваки може разгледати.

Овако изложени и у Гласнику објављени опис и нацрт патента не сме се прештампавати ни умножавати без одобрења пријавиоца проналаска.

На тражење пријавиоца проналаска Управа може објављивање проналаска у Гласнику своме и његово излагање одложити до шест месеци.

Тражење одлагања до три месеца Управа мора уважити.

Приговори.

§ 94. — Приговор противу траженог патента може се уложити код Управе најдаље у року од два месеца од дана када је пријава објављена и изложена (§ 93.).

Приговор се предаје написмено у два примерка.

Он може бити заснован само на следећим тврђењима која су основана на одређеним чињеницама :

1. да предмет пријаве није способан за патент (§§ 8.—10.);
2. да се проналазак у битности слаже са којим проналаском који је раније у нашој земљи пријављен или патентиран;
3. да је пријављени патент зависан од другог патента (§ 11.);
4. да пријавилац није творац проналаска односно да није законитим путем до њега дошао (§ 12.);
5. да је битна садржина оспорене пријаве узета из описа, нацрта, модела, оруђа или по-

стројења кога другог лица или из поступка при изради који то лице употребљава, без његовог пристанка;

6. да опис пријављеног проналаска не испуњава услове из § 89.

У случају назначеном под 3. приговор може учинити једино власник раније датог патента, у случају под 4. само проналазач или законски власник проналаска, а у случају под 5. само оштећени.

Један примерак приговора треба доставити пријавиоцу проналаска да у року од 30 дана, који се може само из важних разлога одлуком пријавног Одбора продужити, преда свој писмени одговор у два равногласна примерка.

Поступак са приговорима.

§ 95. — Кад се прими одговор или прође рок за то остављен, па ко су сва питања дољно разјашњена, изнеће се предмет Одбору на решавање.

Ака би ради јасноће требало да се још штогод објасни или пречисти, одређени референт тражиће писмено разјашњење од странака и кад их добије, доставиће их другој страни на одговор и примедбу у извесном року, све док сва спорна питања не буду са обе стране дољно разјашњена. По потреби референт може странке позивати и на саслушање ради провере доказа, испита сведока и вештака или стручњака и предузимати све остало што је потребно, да би предмет што зрелији и јаснији изашао пред Одбор.

Оцена доказа и решење.

§ 96. — Пријавни Одбор пошто без присуства интересованих страна и њихових пуномоћника прочита и расмотри сва односна акта донеће своје решење о поднетој пријави.

Ако му предмет није довољно јасан вратиће га референту са примедбама или ће одредити рочиште на које ће у циљу објашњења позвати све интересоване, а по потреби сведоке, вештаке и стручњаке. Осим позваних лица нико више не може присуствовати на рочиштима.

§ 97. — Пријавни Одбор уз главну ствар увек ће одлучити по своме уверењу и оцени колико ће и која странка поднети од трошкова учињених око дотадашњег извиђања и хоће ли која странка другој што трошкова накнадити. У трошкове ће се урачунати и награде привременим члановима.

§ 98. — Ако приговор у случајевима тач. 4. и 5. § 94. проузрокује повлачење или одбијање пријаве, могоће странка, која је тај уважени приговор уложила, ако у року од тридесет дана по саопштењу решења поднесе пријаву за патентирање проналаска, тражити да се њеној пријави призна као дан пријаве онај дан који је као дан пријаве важио за повучену или одбијену пријаву.

Жалбе.

§ 99. — На решење којим се пријава одбија, као и на решење којим се одобрава патент у ограниченом или потпуном обиму, или се

патент оглашава зависним, може пријавилац или приговорник изјавити жалбу у року од тридесет дана по пријему решења.

Жалбе се предају Управи, која их са односним актима упућује Одбору за жалбе.

Жалбе неблаговремено поднете одбије референт решењем, противу кога има места жалби у истом року Одбору за жалбе.

Уз жалбу треба пондести онолико преписа жалбе и прилога колико има на противној страни парничара.

Ако је жалба благовремена, по један препис доставиће се противпарничару на одговор у року од тридесет дана. Овај се рок из важних разлога може продужити. За даљи поступак у Одбору за жалбе важе прописи §§ 95. до 98. овог Закона.

У жалби је допуштено наводити нове чињенице и доказе.

Ако Одбор за жалбе нађе да пријаву треба одбити или уважити са других разлога, и не са јоших на којима се заснива решење пријавног Одбора, он ће претходно дати прилике свима учесницима спора, да се о томе изјасне у извештном одређеном року.

Патентна исправа. — Обздана патента.

§ 100. — Кад решење о одобрењу патента постане извршно Управа ће наредити да се заштићени проналазак уведе у патентни регистар, а сем тога, да се о трошку власнику одобрење патента обзани у Гласнику, као и да се опис патента објави у патентном спису.

Уз то ће Управа дати власнику патента и нарочиту исправу.

Патенти државних власти.

§ 101. — Ако је у питању проналазак који за рачун Државе пријављује један од Министара у интересу наоружања, одбране земље или у опште државном интересу или ако је у питању какав пријављени проналазак који је експроприсан на рачун Државе (§ 20.), то ће се патент изузетно на тражење Министрово одмах одобрити без икакве објаве, ако проналазак испуњава остале битне и формалне захтеве и ако је пријава уредна. У том случају пријава се не излаже и не објављује, такав се патент не уводи у општи патентни регистар нити се о њему издаје патентни спис.

За такве патенте водиће се нарочити регистар тајних државних патената, који чува и води лично сам председник Управе. Прегледање тога регистра дозволиће председник само ономе лицу, које донесе специјално писмено овлашћење за тај посао од Министра, који је у име Државе такав патент тражио.

Трајање тајних државних патената рачуна се од дана одобрења њиховог.

Губитак привремене заштите.

§ 102. — Пријава после објаве (§ 93) треба да се решењем Одбора одбије, ако пријавилац у одређеном року не плати трошкове око обзнате и штампања патентног списка. У том случају или ако се пријава из других разлога одбије или повуче, пријавилац патента губи сва дотле задобивена права по пријави и последице привремене заштите престају (§ 93. став 3.).

Решење о томе доноси пријавни Одбор и обзнањује га у Гласнику по службеној дужности.

Поступак при заштићавању узорака и модела.

§ 103. — Ко хоће себи да обезбеди искључиво право на употребу узорка или модела, мора код Управе за Заштиту Индустриске Својине пријавити свој узорак или модел писмено у прописаној форми непосредно или преко поште.

Садржина пријаве.

§ 104. — Пријава мора садржати :

1. име и презиме (фирму), занимање и место становљања пријавиоца и његовог пуномоћника, ако га има ;
2. изјаву да ли ће узорак бити јаван или тајан ;
3. означење врсте робе (§ 40.), за коју се узорак тражи ;
4. кратак назив узорка ;
5. време за које се заштита тражи ;
6. пристањак да ће се платити сви штампарски трошкови за објављање прописане овим Законом.

Прилози пријаве.

§ 105. — Уз пријаву се морају поднети :

1. пуномоћије, ако се пријава подноси преко пуномоћника ;
  2. два примерка индустриског или занатског производа израђеног по узорку, који се хоће заштитити, или цртежи, односно слике, које потпуно и јасно представљају узорак.
- Само цртеж, односно слика приложиће се у случају кад узорак по својој величини или тежини није згодан за прилагање ;
3. два примерка детаљног описа онога,

што се на приложеном цртежу, слици или предмету као узорак жели заштитити, — захтев по узорку.

На пријави ће се утиснути пријавна и првогодишња такса (§ 156).

Тајни узорак.

§ 106. — Ако се узорак пријави као тајан, неће се никоме дозволити да без одобрења пријавиоца разгледа узорак (модел) и прилоге пријаве. Ово не важи за чиновнике који су службено запослени у раду на узорцима али су они дужни све што у том својству виде или дознају чувати као службену тајну.

Тајност узорка престаје :

1. кад прође година дана од уписа у регистар ;
2. кад се власник одрече свога права или
3. кад се прогласи јавним.

Кад тајност узорка престане то ће се уписати у регистар.

Право првенства.

§ 107. — Право првенства на пријављени узорак задобија пријавилац у моменту кад поднесе уредну пријаву, ако му се на основу те пријаве заштита узорка одобри.

Ако пријава има каквих недостатака па се они благовремено уклоне, сматраће се да је пријава као уредна поднета у моменту прве предаје, ако уклањање тих недостатака није изменило битност узорка.

На случај да су благовремено уклоњени недостатци накнадно променили битност узорка

узеће се да је уредна пријава поднета тек у време кад је уклањање тих недостатака достављено Управи.

Ако је једна ствар раније пријављена као патент, па је била одбијена, јер није одговарала прописима § 8., па се иста ствар у року од тридесет дана по извршности решења о одбијању пријави као модел, онда ће се ако је ова последња пријава уредна сматрати, да је поднета у моменту, кад је тражена заштита патента.

Исто тако обратно: ако је једна ствар раније пријављена као модел па је одбијена за то што није одговарала § 36. па се накнадно иста ствар пријави уредно као патент у горњем року, сматраће се, да је пријава за патент донета у време, кад је пријава за модел поднета била.

Испитивање пријаве.

§ 108. — Ако пријава за заштиту узорка одговара у свему прописима § § 36., 37., 104 и 105. и ако су плаћени штампарски трошкови за обзнату, Пријавни Одбор ће одобрити заштиту, увести узорак у регистар и издати пријавиоцу исправу. Новост узорка у смислу § 38. неће се испитивати по службеној дужности.

Заштита узорка ће се обзнати у Гласнику управином.

У исправи, која се власнику издаје, означиће се датум уписа узорка у регистар, битна садржина узорка а приложиће јој се један примерак узорка и један захтев по узорку (§ 105. тач. 3.).

Ако пријава за заштиту узорака не буде у свему уредна или не одговара прописима овог

Закона, поступиће се сходно прописима става 2., 3. и 5. §-а 91. овог Закона.

§ 109. — Ако допуњена или исправљена пријава не одговора прописима овог Закона или ако пријавилац не уплати штампарске трошкове за обзнату узорка, пријавни Одбор одбије такву пријаву.

Ако би се пријава имала одбити са разлога који пријавиоцу нису били саопштени у претходном испитивању уредности пријаве, Одбор ће му пре решења дати прилике, да се у одређеном року и о томе изјасни.

По пријему његовог изјашњења или по истеку рока Одбор ће донети решење.

Противу решења Одбора, којим се заштита узорка не одобрава, може пријавилац у року од тридесет дана по пријему решења изјавити жалбу Одбору за жалбе.

Поступак при заштићавању жигова.

§ 110. — Ко хоће да стекне искључиво право на употребу извесног жига мора га пријавити Управи за Защиту Индустриске Свједине путем писмене представке, у прописаној форми непосредно или преко поште.

Садржина пријаве.

§ 111. — Пријава мора садржавати :

1. име и презиме (фирму), занимање и место становаша пријавиоца и његовог пуномоћника ако га има ;
2. означење предузећа и врсте робе за које се заштита жига тражи ;

3. означење времена за које се заштита тражи;

4. пристанак пријавиоца да ће платити све штампарске трошкове за обзнату жига.

Прилози пријави.

§ 112. — Уз пријаву мора се поднети:

1. пуномоћије, ако се заштита тражи преко пуномоћника;

2. жиг у оном облику израде у којој се жељи употребљавати у четири истоветна примерка;

3. клише жига и два отиска истога;

4. ако је жиг намењен за израђивање од метала, земље, стакла и томе слично, а у пријави је назначено да ће се исти ударити или утискивати, приложиће се још по два угледна примерка са удареним или утиснутим жигом.

На пријави ће се утиснути пријавна и проводишња такса (§ 156.).

Право првенства.

§ 113. — Кад се пријава уважи и заштита жига одобри, онда ће се право првенства за заштићени жиг рачунати од момента поднете пријаве, ако је она у време предаје била уредна.

Ако је пријава имала каквих недостатака, па су они благовремено, у року који је за то остављен, уклоњени, немењајући битност самог жига, рачунаће се првенство од момента прве пријаве. Но, ако је уклањањем недостатака изменењена битност жига онда се право првенства рачуна од момента кад је та промена достављена Управи.

Испитивање пријаве.

§ 114. — Ако пријава за заштиту жига одговара прописима §§ 49., 50., 51., 52., 110., 111. и 112. и ако су плаћени штампарски трошкови за обзнату, пријавни Одбор ће одобрити заштиту жига, увести га у регистар и обзнати га о трошку пријавиоца у Гласнику употребљавајући клише (§ 112. тач. 3.).

Сем тога издаће Управа власнику исправу о заштити жига у којој ће се означити дан уписа жига у регистар, битна садржина уписа а приложиће јој се један отисак жига и евентуално један угледан примерак (§ 112. тач. 4.).

Ако пријава за заштиту жига не буде у свему уредна или не одговара прописима овог Закона, поступиће се сходно ставу четвртом § 108. Закона.

§§ 115. — Ако Управа нађе да заштиту жига не може одобрити поступиће се у свему како је прописано у § 109.

О истоветним или сличним жиговима.

§ 116. — Ако Управа примети да је пријављени жиг идентичан или сличан туђем заштићеном жигу, који је за исту врсту робе био раније пријављен, заштићен и уписан у регистар, пријавни Одбор известиће о томе пријавиоца предлажући му, да пријаву своју повуче или преиначи (avis préalable) а по учињеном предлогу известиће и власника раније заштићеног жига.

Глава пета. Поступак при оспоравању патената, узорака, модела и жигова.

1. Код патената.

§ 117. — Извиђање о одузимању, поништавању или опозивању, о релативној неважности патента (§§ 14. и 16.), о зависности патента, о одобравању принудних лиценца, о престанку патента у смислу § 16. и о праву за означење проналазача, предузимаће се само на тражење тужиоца.

Ну, ако тужилац од тужбе у спору за поништавање и одузимање патента одустане у ком стадијуму спора, па тужени прими овај одустанак, Управа може, ако нађе да за то има довољно разлога, по службеној дужности наставити отпочето извиђање и спор расправити.

Ако тужилац не станује у нашој земљи, дужан је на захтев противне стране обезбедити јој парничне трошкове начином и у износу који Одбор за оспоравање одреди, Управа ће тражити обезбеђење трошкова ако тужени то затражи у року од 14 дана по пријему тужбе на одговор; доцније се то тражење неће уважити.

Одбор ће тужиоцу одредити рок за обезбеђење трошкова и ако он у остављеном року то не учини, сматраће се да је од тужбе одустао.

Ако се у току парнице покаже, да је дато обезбеђење недовољно, на захтев туженога тражиће се допуна истим путем.

§ 118. — Тужбе за оспоравање патента које очевидно немају законског ослонца, као и

представке које не садрже никакав одређен захтев или садрже захтев или приговоре које тужилац нема права да истиче (§§ 34. и 35.) може Одбор за оспоравање без даљег извиђања одбити решењем.

Облик и садржина тужбе.

§ 119. — У тужби треба јасно изложити спорни случај и захтев као и означење доказних средстава, на којима се заснива тужба.

Прилог треба приложити у оригиналу или овереном препису.

Тужбу са свима прилозима треба поднети Управи и у онолико преписа колико на противној страни има парничара.

Једном тужбом може се покренути спор само о једном патенту и његовим допунским патентима.

Препремни поступак.

§ 120. — Ако је тужба уредна референт, коме је предмет повериен, доставиће по један препис тужбе са прилозима туженој страни остављајући јој рок од тридесет дана за одговор. Овај рок може Одбор из важних разлога продужити.

Одговор се мора предати у онолико примерака да се може доставити и свима осталим учесницима спора.

§ 121. — Кад се одговор поднесе или кад протече рок за то остављен, поступиће се у свему по § 95.

Рочиште.

§ 122. — Пошто се заврши припремни поступак, председник Одбора за оспоравање патента одредиће рочиште.

Рочиште се неће одређивати ако Одбор за оспоравање патента одлучи у тајној седници да се тужба одбаци због ненадлежности Управе и због тога, што је ствар већ решена.

Позив.

§ 123. — На рочиште ће се позвати парничне стране или њихови пуномоћници, сведоци, вештаци, које по предлогу референта треба саслушати на рочишту.

Ако парничне стране или пуномоћници на рочиште не дођу, рочиште ће се одложити ако је ма која страна то писмено захтевала; а ако такав захтев није примљен, акта парнице ће се оставити у архиву и сматраће се да тужба није ни постојала. Ну, Одбор ако нађе да за то има важних разлога, може парницу и у томе случају расправити (§ 117.).

Извиђање.

§ 124. — Извиђање на рочишту је усмено јавно и извршује се до доношења једног Закона о грађанској судској поступку за целу краљевину, у свему по прописима §§ 149. до 177. Закона о судском поступку у грађанским парницама за Краљевину Србију.

Јавност расправе може се искључити осим случајева поменутих у § 150. истог Закона, још и по тражењу које парничне стране или сведока или по одлуци решавајућег Одбора и

то за један део или цело извиђање, ако би се јавношћу изложио опасности какав важан државни интерес или трговачка или фабричка тајна које странке или кога сведока.

Члановима Управе и Касационог Одбора Управе за Заштиту Индустријске Својине дозвољен је и поред искључења јавности приступ при извиђању.

Докази.

§ 125. — Све што је речено о доказима у §§ 178 до 302. Закона о поступку судском у грађанским парницама за Краљевину Србију важиће до доношења једног Закона о грађанској судској поступку за целу Краљевину и овде у колико не би овим Законом било друкчије наређено.

Изкази заклетих сведока учињени у Управи за Заштиту Индустријске Својине имају важност сведочанства учињеног пред судом.

Парнични трошкови.

§ 126. — Одбор за оспоравање одмериће у своме решењу уз главну ствар и парничне трошкове, које ће платити крива страна. У трошкове ће се урачунати и награде временним члановима.

За осталу приватно правна потраживања, ако их буде, упутиће парничаре редовном грађанском суду.

Кад тужилац одустане од тужбе дужан је накнадити туженом парничне трошкове.

Ако тужени коме је тужба у одговор већ достављена не прими одустанак, парница ће

се продужити и покренуто спорно питање расправити. Докле се тужба не достави на одговор тужилац је може повући и без пристанка туженог.

Садржина решења.

§ 127. — Решења Одбора мора имати заглавље из кога ће се видети: назив Одбора, и имена чланова који су решавали, имена парничара, њихово занимање и место становљања, као и њихови пуномоћници или заступници, њихов положај у парници и предмет парнице, одлуке Одбора о главној ствари и парничним трошковима.

Сем тога из решења се мора видети шта је тужилац тражио и наводио и на какве се доказе позвао, шта је тужени одговорио у одговору и после тога, који су докази уважени, а који и зашто нису, разлози и прописи Закона на којима се решење заснива.

Ако се коме досуђује заклетва мора се у решењу изложити ко се и на које околности има заклетви као и последице које ће наступити ако заклетву не положи.

Решења потписују сви чланови Одбора са деловођом, а она која се достављају парничарима само председник и деловођа Одбора. Поред потписа ставља се увек и печат Одбора.

Одвојена мишљења стављају се на самом решењу при потпису и сматрају се у погледу парничара као тајна докле решење не постане извршно.

Записник.

§ 128. — На рочишту води се записник, који има заглавље као и само решење. Записник

води деловођа чиновник правник или техничар и оверава га са председником.

У записнику се уноси све што изјаве парничари и њихови пуномоћници, затим искази сведока и мишљења вештака и стручњака, који своју реч односно исказ или мишљење потписују као и одлуке о претходним и споредним питањима која се покрену.

Ове одлуке потписују сви чланови.

§ 129. — Кад се извиђање на рочишту заврши и сви се парничари изјасне о свему што Одбор нађе за потребно да испита, парничари, пуномоћници, сведоци и вештаци укљањају се, а у седници остаје само Одбор са деловођом. После извршеног саветовања и гласања решење Одбора са кратким разлогима уписује се у записник, потписују га сви чланови са деловођом, а председник га одмах саопштава, ако је то могуће.

§ 130. — На основу акта и овога записника деловођа израђује решење (§ 127.).

§ 131. — Решења постају извршна кад се противу њих у законом року не поднесе жалба или кад их Касациони Одбор оснажи.

§ 132. — Парничарима и њиховим пуномоћницима дозвољено је расматрање свих акта спора, осим одвојених мишљења. Кад се парница сврши свакоме је слободно акта читати и преписивати.

Поновљење парнице.

§ 133. — Поновљење парнице може се тражити у року од године дана по извршности решења којим је парница први пут расправљена, али без штете за трећа лица која су у међувремену савесно стекла каква права на спорном предмету.

За решење о поновљењу парнице надлежан је Одбор који је решавао први пут о спорној ствари. По жалби интересованих и ово решење подлежи расматрању Касационог Одбора.

У свему осталом за поновљење парнице важе до доношења једног Закона о грађанско-судском поступку за целу Краљевину, прописи §§ 426. до 432. Закона о поступку судском у грађанским парницама за Краљевину Србију.

Извршење решења.

§ 134. — Извршна решења Управе за Заштиту Индустриске Својине извршују се као извршне одлуке судске.

Новчане казне које изриче Управа за Заштиту Индустриске Својине над парничарима, заступницима, сведоцима и вештацима наплаћују се у корист државне касе.

§ 135. — На захтев власника патента могу се уписати у патентни регистар извршна решења Одбора за оспоравање односно решења Касационог Одбора којима је одлучено:

У спору за поништавање патената:

1. да извесна одређена чињеница не смета способности проналаска за патентирање §§ 8., 9. и 10.;

2. да известан проналазак није идентичан са предметом кога ранијег патента;

А у спору за одузимање патента:

Да је проналазак израђиван по прописима § 32. овог Закона.

Овако уписано решење имаће карактер раније пресуђене ствари и према трећим лицима.

Доцније тужбе које се заснивају на истим чињеницима и истим доказима одбациће Одбор по службеној дужности.

Жалба.

§ 136. — Против решења и одлука Одбора за оспоравање, које се доносе у току припремног извиђања, као и против одлука о споредним питањима које се доносе за време рочишта на записнику нема места посебном правном средству, већ се и на њих парничари могу жалити само у жалби на решења о главној ствари.

Уз жалбу се подноси и онолико преписа колико је довољно да се они доставе осталим учесницима у парници. Неблаговремене жалбе одбациће Одбор за оспоравање решењем противу кога има места жалби Касационом Одбору у року од тридесет дана по пријему решења.

Благовремене жалбе задржавају извршење решења противу кога су управљене. Одбор за оспоравање преко референта доставиће такву жалбу на одговор осталим учесницима остављајући им за одговор рок од тридесет дана по пријему, који се само из важних разлога може продужити.

Нови докази и наводи у жалби неће се узимати у призрење.

Кад се одговор поднесе или кад прође рок остављен за одговор Одбор за оспоравање упутиће цео предмет Касационом Одбору на решење.

§ 137. — Касациони Одбор Управе за Заштиту Индустриске Својине има своје деловодство и архиву у Управи. Њима рукују деловође које поставља сваке године Министар Трговине и Индустрије на предлог председника управног из реда сталних чланова правника Управе. У сваком поједином случају председник Управе одређује деловођу, који по спорном предмету није учествовао при решавању у Одбору за жалбе односно у Одбору за оспоравање.

Остало потребно особље одређује на рад председник Управе из свога персонала.

Касациони Одбор састаје се у седницама на позив свога председника по потреби и доноси одлуке у облику решења на основу чињеница и доказа из акта. Он расматра и решава у последњој инстанцији.

§ 138. — Ако Касациони Одбор нађе да предмет спора није добро извиђен вратиће га Одбору за оспоравање на дослеђење, а ако нађе да је овај Одбор повредио битне формалности поступка, које су од важности за правилно решење спора, поништиће му решење и вратиће му акта да друго решење донесе. Примедбе Касационог Одбора увек су обавезне.

Ако решење из каквих других разлога не одговара законима или су разлози или решење

погрешни, Касациони Одбор ће преиначити решење и донети друго.

Решења, која у свему одговарају законима оснажиће се. Овака решења Касациони Одбор доставиће уз повраћај акта Управи, у онолико примерака колико је довољно да се по једно достави свима учесницима и да једно остане у актима спора.

§ 139. — Решења Касационог Одбора извршина се и достављају са парничарима преко Управе.

Касациони Одбор решава само у пуним седницама и одлучује већином гласова. Одвојена мишљења појединачних чланова бележе се на решењу, али се никоме не достављају.

У своме решењу Касациони Одбор одлучује и о парничним трошковима, који су постали после решења Одбора за оспоравање.

II. Код узорака.

§ 140. — Прописи који важе при поступку оспоравања патента (§§ 117. до 134. и §§ 136. до 139.) примењују се аналога и за оспоравање узорака, с том разликом, што се тајни узорци не могу оспоравати и што се не може тражити поништавање узорка из разлога, што је истоветан са раније регистрованим тајним узорком.

На захтев власника узорка или модела могу се уписати у регистар узорака и модела извршна решења Одбора за Оспоравање односно решења Касационог Одбора, којима је одлучено :

У спору за поништај :

1. да извесна одређена чињеница не смета способности узорка за заштиту (§§ 36., 37. и 38.);

2. да известан проналазак није идентичан са предметом кога ранијег узорка или модела;

А у спору за одузимање :

Да је премет узорка и модела израђиван по прописима §§ 45. и 32. овог Закона.

Уосталом важе последња два става § 135. овог Закона.

III. Код жигова.

§ 141. — Прописи који се односе на оспоравање патената (§§ 117. до 134. и §§ 136. до 139.) важиће и при оспоравању жигова.

Ако тужилац од своје тужбе засноване на § 64. тач. 1. и 2. овог Закона одустане, па тужени прими овај одустанак, Одбор за оспоравање може, ако нађе да за то има довољно разлога, по службеној дужности расправити започету парницу.

На захтев власника жига могу се уписати у регистар жигова извршна решења Одбора за Оспоравање односно решења Касационог Одбора, којима је одлучено у спору за поништај :

1. да извесна одређена чињеница не смета способности жига за заштиту (§§ 49., 51., 52., 54., 64., тачка 3., 4., 5. и 6.);

2. да известан знак није идентичан са неким раније заштићеним жигом, § 154. последњи став.

У осталом важе последња два става § 135. овог Закона,

§ 142. — Све тужбе, жалбе, представке, приговори и одговори и жалбе, које се подносе по овом Закону, предаће се Управи за Защиту Индустриске Својине.

Приговори, жалбе, одговори представке са роком сматраће се да су примљени у Управи за Защиту Индустриске Својине онога дана, када су у нашој земљи предати пошти на повратни рецепис.

Ова одредба неће важити за пријаве патената узорака и жигова.

У споровима у којима услед предлога парничних страна Управи могу да настану нарочити трошкови н. пр. за сведоце, вештаке, локалне увиђаје, Управа ће наредити, која од парничних страна има да положи суму за покриће ових трошкова. Пре него што донесе своју одлуку или одреди рочиште, Управа може да тражи од приговорача или тужиоца суму на име награде за привремене чланове надлежног Одбора. У самом решењу о приговору или тужби одредиће се, која од парничних страна је дужна да надокнади ове трошкове.

Ако парнична страна не положи тражену суму и ако је не би ни супротна страна привремено положила, отпашће са трошковима скопчани посао, о чему се имају странке заједно са наредбом о траженим трошковима обавестити.

У колико овај Закон нема нарочитих прописа о поступку при оспоравању, примениће се, до доношења једног Закона о грађанско-судском поступку за целу Краљевину, аналогни прописи Закона о судском поступку и грађанским парницама важећи у Краљевину Србији.

Васпостављање права у пређашње стање.

§ 142. а. — Ко је био спречен због непредвиђеног или неотклоњивог догађаја, да се придржава рока, са којим је, по прописима овог закона, скопчан неизбежан губитак права, може од Управе за Заштиту Индустриске Својине да тражи васпостављање тога права у пређашње стање.

Неће се признати ово васпостављање, ако се рок одређен за улагање приговора или рок за жалбу пропусти од стране приговорача.

§ 142. б. — Молбу за васпостављање треба поднети у року од једног месеца од дана кад је сметња престала, али у сваком случају најкасније у року од једне године дана кад је рок из § 142 а. протекао.

О поднетом предлогу решава Одбор код кога је закашњена радња требала да се изврши. Што се тиче решења и жалби по овим молбама важиће постојећи прописи.

Молилац треба да наведе све околности на којима оснива своје тражење и да поднесе доказе за то у колико не би били познати Управи. Заједно са молбом треба и пропуштену радњу извршити.

Кад по предмету молбе за васпостављање постоје и супротне стране, треба поднети и пропис молбе са прилозима ради доставе супротној страни, која на исту има да поднесе одговор у одређеном року.

§ 142. в. — Прописи §§ 142 а. и 142 б. примењиваће се и на случајеве пропуштања рокова,

који су се десили пре него што су ти прописи ступили у важност. У том случају рок за подношење молбе истиче последњег дана трећег месеца по обнародовању овог Закона, изузев ако једногодишњи рок из § 142 б. први став, није још протекао.

На рокове, који су прописани за подношење приоритетних доказа: за пријаве патента, узорака и жигова поднетих на основу чл. 4. ревидиране Конвенције Париске Уније од 1883. год., ова се одредба неће примењивати.

§ 142. г. — Међувремено стечена права других лица до подношења молбе за васпостављање престалог права неће се врећати овим васпостављањем права.

§ 142. д. — Молба за васпостављање подлеже специјалној државној такси. Доспеле као и накнадне таксе, за које је рок пропуштен, платиће се у предвиђеном законском износу у време подношења молбе. Ове се таксе морају уплатити при подношењу молбе за васпостављање.

*Глава шеста. Повреде права индустриске својине.**Повреде патена.*

§ 143. — Као повреда патента сматраће се ако ко у виду занимања без одобрења власника патента, или иначе без правног основа израђује предмет туђег заштићеног патента, или га пушта у промет или га у своме предузећу употребљава или при изради примењује туђи патентирани поступак.

Исто тако сматраће се као повреда код ко бесправно прошири употребу свога права датог у § 14. овог Закона.

Ако је у питању проналазак који се састоји у поступку при изради какве нове материје, законска је предпоставка, док се противно не докаже, да је свака материја исте каквоће израђена по патентираном поступку за израду.

Повреда узорка.

§ 144. — Као повреда узорка односно модела сматраће се ако неко без одобрења власника узорка у свом предузећу преноси цртеж или слику, односно облик заштићеног узрока на индустријске производе оне врсте робе, за које право узорка важи (§ 40.), или подржава тај облик на својим индустријским производима.

Исто тако сматраће се као повреда, кад ко у виду занимања употребљава, пушта у промет горе наведене индустријске производе.

Док је узорак тајан не може се водити парница о његовој повреди.

Повреда жига.

§ 145. — Као повреда жига сматраће се ако неко лице бесправно :

1. снабдева туђим заштићеним жигом производе намењене саобраћају, или их пушта у промет, или у рекламама и огласима употребљава туђи заштићени жиг ;

2. у том циљу подржава туђи жиг.

Као подржавање жига сматраће се и кад неко туђи жиг бесправно употреби са тако малим

изменама или у опште таквим начином да би обични купац могао приметити разлику само ако обрати нарочиту пажњу.

§ 146. — Исто тако забрањено је :

1. производе, који су намењени саобраћају, бесправно означавати туђим именом, фирмом или називом радње, или на овакав начин означене производе пуштати у промет, као и бесправно употребљавати у рекламама и у огласима туђе име, фирму или назив радње ;

2. у том циљу подржавати туђе име, фирму или назив радње.

Тужбе за обустављање даљих повреда.

§ 147. — Поводом сваке повреде права индустријске својине може оштећени тражити : да се утврди постојање његовог права, да се забране даље повреде истога и предузму потребне мере за то ; да му тужени преда повредом стечено обогаћење ; да му накнади причину штету, ако је за повреду крив ; као и изгубљену добит, ако је повреду намерно учинио.

За решавање ових спорова надлежни су редовни грађански судови који су надлежни и за трговачке спорове.

Намерна повреда.

§ 148. — Повреде из §§ 143. до 146. учињене намерно казниће се и то : намерна повреда патента затвором од 15 дана до 12 месеци или у блајним случајевима новчаном казном од 1500 до 36.000 динара ; намерна повреда заштићеног права узорка, модела или жига, затвором

од 15 до 90 дана или новчаном казном од 1500 до 9000 динара.

Намерна повреда права индустријске својине је преступно кривично дело, које се ислеђује и казни само по тужби оштећеног. Таква кривична дела судиће судови који су надлежни за суђење преступа, а истрагу ће водити власти у чију надлежност долази ислеђивање преступа.

До доношења једног Кривичног Закона и Закона о поступку судском и кривичним делима за целу Краљевину, за дела ове врсте — уколико не постоје специјални прописи у овом Закону — примењиваће се општи прописи Кривичног Закона и Закона о поступку судском у кривичним делима важећих за територију надлежног суда.

Истовремено примењивање строжијих одредаба Казненог Законодавства особито оних у погледу преваре није искључено. Кривични Поступак може се отпочети и у случају, ако за проналазак који је бесправно употребљен још, није дат патент, али су за њега у смислу § 93. привремено ступила на снагу законска дејства патента. Ну не може се изрећи пресуда пре него што је патент дат.

Новчане казне изричу се у корист државне касе.

Поред казне суд може на захтев оштећеног пресудити:

1. да се кривчева оруђа и справе које служе искључиво за израду предмета, којима се врећа нечије заштићено право индустријске својине, преиначе или oneспособе за такву употребу, а кад је то по оцени вештака немо-

гуће, онда да се униште, ако се оштећени не може другим путем обезбедити од нових повреда;

2. да се са предмета произведених намерном повредом туђег права индустријске својине скину и пониште знаци повреде или уклони онај део који садржи повреду, а кад је то по оцени вештака немогуће, да се предмети униште, ако се оштећени другим путем не може обезбедити од даљих повреда.

По споразуму парничара оваква оруђа, справе и предмети могу се у име накнаде уступити тужиоцу по процени.

Ако оптужени буде ослобођен казне, али се ипак утврди постојање повреде у објективном смислу, суд је дужан на тражење оштећенога унети у пресуду, да се са предметима повреде поступи у смислу става шестог овог параграфа.

§ 149. — По ислеђивање повреда права индустријске својине меродаван је заштићени обим индустријске својине и то код патената само опис проналаска (§ 89. тач. 2.); код узорака захтев по узорку (§ 105. тач. 3.) и заштићена врста робе (§ 104 тач. 3); код жигова жиг и заштићена врста робе (§ 111. тач. 2.) за коју је намењен.

Надлежност Војних Судова.

§ 150. — За сва дела кажњива по овом Закону а учињена од стране војних лица надлежни су Војни Судови.

Неистинито означење порекла робе.

§ 151. — Забрањен је увоз стране робе која носи знаке као да је домаћег порекла.

Исто тако забрањен је и провоз овакве робе или држање на сместишту. Оваква роба узаптиће се по решењу Суда.

Ова ће забрана све донде остати док се ствар не расправи судски.

Тужбе пред грађанским судом

§ 152. — Са предметима при чијој је изради повређено нечије заштићено право индустриске својине, као и са оруђем или справама, које једицо или поглавито служе извршењу повреде, поступиће се и у грађанској парници онако исто као што је поступање са њима наређено у одредбама § 148. овог Закона.

Изазивачка парница.

§ 153. — Свако лице може тражити од Управе за Заштиту Индустриске Својине да решењем својим утврди: да производи, које оно хоће да израђује, предаје саобраћају, продаје или употребљава или да поступак при изради који намерава примењивати, не потпадају ни сасвим ни делимично под известан одређени заштићени проналазак (патент) и да га не вређају.

Уз такву тужбу дужан је молилац поднети Управи и онолико преписа колико има заинтересованих лица на другој страни.

По оваким тужбама решаваће Одбор за оспоравање.

Уз тужбу треба поднети и потребан број тачних и јасних нацрта и описа предмета или поступака при изради који је у питању.

Тражење овакво може се управити само у

погледу једног одређеног патента, евентуално и противу његових допунских патената, који се морају тачно означити.

Ако тужени докаже да је пре пријема ове тужбе у суду он сам тужио садашњег тужиоца због повреде његовог патента надлежној власти и да његова тужба, која се односи на исти спорни предмет није још расправљена извршном одлуком судском, започето извиђање по овом законском пропису обуставиће се и тужба одбацићи.

Поступак при извиђању и расправљању оваквих парница исти је као и у спору за поништавање патента, само са том разликом, што све парничне трошкове у овом спору увек сносију само тужилац.

Ако Обдор утврди да се израдом, пуштањем у промет или продајом спорног предмета, односно применом спорног поступка при изради не штети заштићено право патента, признаће тужиоцу тражено право, а у противном одбиће га од тражења. Противу решења одборског може се изјавити жалба Касационом Одбору као и противу осталих решења његових.

Кад решење, којим се утврђује да тужилац не вређа туђи патент, постане извршним, власник патента неће моći судом гонити тужиоца због повреде свога права док се овај буде кретао у границама одборског решења.

Све што је у овом параграфу речено о патентима важи и за узорке и моделе.

Исто тако и по истом поступку решаваће се и о питањима: да ли је известан знак истоветан или сличан неком одређеном заштићеном жигу, да ли коме припада искључиво право

употребе извесног заштићеног жига, као и о првенству или о преносу тога права, кад је оно спорно, и о томе да ли ко може употребити нечији регистровани жиг за другу врсту робе за коју није заштићен.

Обмана.

§ 154. — За обману казниће се затвором од 1 до 30 дана или новчаном казном од 100 до 3000 динара онај који у виду занимања своје или туђе производе или њихове завоје и омоте бесправно снабдева таквим знацима или их тако рекламира да код купаца или потрошача може створити заблуду као да су израђени по заштићеном проналаску, узроку или моделу, или као да је жиг заштићен а никад није био власник таквога права индустриске својине или је већ прошла година дана од кад му је то право престало. Ова кривица као иступна казниће се на приватну тужбу а и по службеној дужности.

Знаци, завоји, омоти, и рекламе, којима се врши ова обмана уништиће се по одлуци судеће власти, а ако је по оцени вештака немогуће уклонити их од самога предмета, који погреду садржи, и ови ће се уништити.

За истрагу по кривицама обмане надлежне су полицијске власти, које ислеђују иступне кривице а кажњавање врше судови.

Глава седма. Таксе.

Пријавне, годишње и друге таксе.

§ 155. — У овом Закону прописане таксе наплаћују се у корист државну по прописима Закона о таксама Краљевине Србије.

Тако :

За пријаву сваког патента плаћа се пријавна такса од 50 динара.

Осим тога за сваки основни патент плаћа се годишња такса према времену за које се заштита патента тражи и то :

за прву	годину	50.—	дин.
» другу	»	60.—	»
» трећу	»	70.—	»
» четврту	»	90.—	»
» пету	»	120.—	»
» шесту	»	160.—	»
» седму	»	200.—	»
» осму	»	240.—	»
» девету	»	280.—	»
» десету	»	360.—	»
» једанаесту	»	440.—	»
» дванаесту	»	520.—	»
» тринаесту	»	600.—	»
» четрнаесту	»	680.—	»
» петнаесту	»	760.—	»

Годишње таксе плаћају се унапред бар за годину дана рачунајући од дана објаве пријаве (§ 93.) у Гласнику Управином, а могу се одмах платити и за више или за свих петнаест година.

Годишњу таксу за прву годину треба платити најкасније три месеца по објави у Гласнику (§ 93.). Ако се не уплати у томе року, сматра се да је пријава повучена.

Годишње таксе за другу годину и за остале године морају се полагати до истека времена, за које је дотле такса плаћена а најкасније за три месеца по истеку тога рока. Уз ову накнаду

уплату годишњих такса платиће се још 20 динара на име накнадне таксе.

Годишње таксе може уплаћивати свако лице.

Проналазачима који докажу да су сиромашног стања, ако затраже патент, може председник Управе одобрити почек од једне године дана за пријавну таксу и за прву годишњу таксу.

За допунске патенте мора се осим таксе за пријаву платити за све време трајања њихове важности, највише, док важи основни патент, једанпут за свагда такса од 100 динара.

Ако се допунски патент прогласи самосталним патентом плаћају се годишње таксе као и за основне патенте.

§ 156. — За пријаву узорка, модела или жига мора се одмах при предаји пријаве платити пријавна такса од 60 динара, а за колективни жиг 100 динара ; за сваку годину заштите узорка модела или жига плаћа се годишња такса од 50 динара а за колективни жиг такса од 100 динара.

Годишње таксе плаћају се унапред од један пут за више година или од године до године рачунајући од дана уписа у регистар.

Такса за прву годину мора се положити при пријави узорка, модела или жига, а такса за следеће године уплаћиваће се благовремено пре истека времена за које је дотле иста плаћена.

Годишња такса мора се за остале године положити најкасније за три месеца од одређеног рока за уплату али се у томе случају плаћа накнадна такса од 20 динара.

Годишње таксе може уплаћивати свако лице.

Промена описа.

§ 157. — За сваку накнадну промену описа проналаска пријављеног за патентирање (§ 89.), исто тако за накнадну промену пријаве узорка, модела или жига, ако за то пријавилац сам моли, плаћа се такса од 20 дин.

Ако се пак промена тражи од стране Управе не плаћа се ова такса.

Остале таксе.

§ 158. — Сем предњих такса плаћају се при предаји акта још и ове таксе :

1. за сваки приговор (§ 94.).....	25 дин.;
2. за сваку жалбу упућену Одбору за жалбе	50 дин.;

Ова такса плаћа се за жалбе патентних одветника и патентних инжињера, кад им се не одобри упис у регистар (§ 76.) и за све остале жалбе на решења председника Управе и на решења Касационог Одбора по § 77 ;

3. за сваку жалбу упућену Касационом Одбору (§ 136.)	100 дин.;

4. за сваку тужбу код Одбора за оспоравање .....

100 дин.;	
5. за упис новопостављених патентних одветника или патентних инжињера у регистар (§ 76.).....	250 дин.;

6. за пренос и упис преноса права индустриске својине, пренос и упис стварног права у регистар, упис права онога, који је проналазак у смислу § 14. раније употребљавао, као и за упис означења проналазача ;

за упис добровољне или при-
нудне лиценце у регистар;

за упис сваке друге промене у
регистрима, као и за упис сваке про-
мене у регистру патентних одветника
или инжињера, односно у списку па-
тентних приправника и забелешке
предвиђене у овом Закону и у Пра-
вилнику за патентне одветнике .....

7. за упис забелешке спора у регистар	25 дин.;
8. за одлагanje објаве (§ 93.).	20 дин.
9. за молбу за власностављање у прећашње стање (§ 142. б.).....	100 дин.

Ако се таксе поменуте под 1. до 9. не по-
ложе у потпуном износу или никако или се
не положе на начин који је у овом Закону
прописан, сматра ће се као да писмено није
ни поднесено.

§ 159. — Патентне исправе и исправе о
заштити узорака, модела у жигова не подлеже
никаквој нарочитој такси.

У свима случајевима где се предмет код
Управе за Заштиту Индустриске Својине ре-
шава по грађанско-судском поступку напла-
ћиваће се у колико није друкчије овим Законом
предвиђено, одговарајуће таксе, предвиђене
тарифом Закона о Таксама Краљевине Србије
за неспорне и спорне предмете.

У циљу задобијања права Индустриске
Својине нарочито у погледу заштите првен-
ственог права, поднесена писмена која немају
никакву или недовољну таксу, изузетно могу
се примити и без таксе, али се молилац мора

упозорити на постојеће прописе Закона о
Таксама да допуни или плати таксу у оставље-
ном року и то само редовну без примене чл.
50. Закона о Таксама. Таксу за опомену (Тар.
Бр. 46.) мора положити.

Кад молилац у одређеном року плати или
допуни тражене таксе, писмено ће се сматрати
као уредно и благовремено поднесено иначе
оставиће се у акта.

Лица која докажу уверењем надлежних
власти да су сиромашног стања ослобођавају
се плаћања таксе само у споровима, које буду
покренула код Управе за Заштиту Индустрис-
ке Својине.

Глава осма. Завршне одредбе.

§ 160. — Онај који изложи какав прона-
лазак или производ на званичној или званично
признатој овоземаљској изложби, била она
међународног или домаћег карактера, може
најдаље у року од три месеца по свршетку
изложбе тражити заштиту индустриске сво-
јине са приоритетом од дана излагања изло-
женог предмета.

§ 161. — За стране држављене у погледу
заштите индустриске својине важиће међу-
народни уговори са њиховим државама закљу-
чени.

Ако нема тих уговора странци уживају
заштиту овог Закона само ако постоји уза-
јамност.

Постојање узајамности мора доказати лице,
које хоће њоме да се користи.

Грађани наше Краљевине могу да траже, да се и у њихову корист примењују одредбе међународних уговора за заштиту индустриске својине у сваком случају кад им те одредбе пружају више користи него што би имали по прописима унутрашњих закона наше Краљевине.

§ 162. — Сваки који је ма на ком делу наше Државе уживао које право индустриске својине онога дана, када је ступила у важност Уредба о Заштити Индустриске Својине од 15. новембра 1920. год., а жели да му се то право заштити и даље за остало време по прописима овог Закона на територији на којој је до тога дана важило, мора исто право пријавити код Управе за Заштиту Индустриске Својине најдаље до 31. јула 1922. године. Ако се та пријава до означеног рока не учини, то ће право престати да важи.

На изрично тражење молиоца Управа му може одобрити распостирање важности његовог права на целој територији Краљевине за остало време трајања.

Пријаве се врше по следећим прописима:

Патенти. — Код патената мора се приложити уз молбу потврђени извод патентног регистра, два примерка штампаних патентних списка или два званично оверена преписа патентног списка и званичан препис ових исправа на основу којих су пренос и други уписи у патентни регистар учињени. На молби ће се утиснути такса за пријаву патента и годишња такса за ону годину која је на реду (§ 155.).

Трајање патената датих у Бечу рачунаће се од дана њихове објаве од стране Патентне Управе у Бечу а патената датих у Будимпешти рачунаће се од дана пријема пријаве у Патентној Управи у Будимпешти и трају највише 15 година, у који ће се рок рачунати и протекло време њиховог трајања.

На овај начин пренесени патенти, који су до сада важили само у појединим деловима Краљевине а сада се распостиру на целу Краљевину, не могу врећати стечена права других лица на оним територијама где до сада нису важили.

Узорци и модели. — Сви узорци и модели морају се пријавити поново по прописима §§ 103. до 105. овог Закона и трају највише десет година, у који ће се рок урачунати и протекло време њиховог трајања.

Власнику ће се признати приоритетно право уписа кад докаже то своје право на узорак званично овереним преписом регистра надлежних власти код којих је узорак прво пријављен и кад благовремено плати па § 156. овог Закона пријавну и годишњу таксу, која је на реду.

Жигови. — Жигове треба пријавити понова по прописима §§ 110. до 112. овог Закона, а могу се пријавити и са неограниченом роком трајања. Молиоцу ће се признати приоритетно право уписа кад докаже то своје право на жиг званично овереним преписом регистра надлежних власти код којих је жиг прво пријављен и кад благовремено плати по § 156. овог Закона пријавну и годишњу таксу која је на реду.

Узорци, модели и жигови који су до сада важили само у неким деловима Краљевине, а

чија се заштита распостире на целој територији Краљевине не могу врећати стечена права других лица у оним деловима где дотле нису били заштићени.

Годишње таксе за узорке, моделе и жигове уплаћене у таксеним маркама пре ступања на снагу Уредбе о Заштити Индустриске Својине урачунаће се као плаћене годишње таксе.

Патенти, узорци, модели и жигови који се овако регистрирају код Управе сматрају се као самостална права индустриске својине и за спорове о њиховој важности надлежна је Управа за Заштиту Индустриске Својине.

Прописи овога параграфа не важе за права индустриске својине одобрена после 27. октобра 1918. године од стране власти односно установа са територије данашње Аустрије и Угарске у границама које добијају по уговору о миру.

Овим се одредбама ни у колико не мењају прописи уговора о миру.

§ 163. — Овлашћује се Министар Трговине и Индустриске да путем Правилника пропише у детаљу поступак за патентирање као и поступак за упис узорака, модела и жигова, пословни ред Управе и Правилник за патентне одветнике и патенте инжињере.

§ 164. — Овај Закон ступањем на снагу замењује Уредбу о Заштити Индустриске Својине од 15/11 1920. године, Службене Новине Број 265/1920., списка Уредаба Министарства Трговине и Индустриске Бр. 41, Службене Новине Бр. 195/1921., и тада престају да важе сви законски прописи, који су и у колико су противни овом Закону.

§ 165. — Закон овај ступа на снагу истог дана кад се обнародује у Службеним Новинама.

Препоручујемо Нашем Министру Трговине и Индустриске и Министру Правде да овај Закон обнародују а свима Нашим Министрима да се о његовом извршењу старају, властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

ПРАВИЛНИК

**о извршењу Закона о заштити индустиријске својине
од 17. фебруара, 1920. год., са изменама и допу-
нама од 12. марта, 1921. год., — и 1. маја, 1928.
године.**

*Глава прва. Организација Управе за заштиту
индустријске својине.*

§ 1. — Организацију Управе прописују §§.
1 до 6, и глава III. Закона о Защити Инду-
стријске Својине.

Пријавни Одсек за патенте решава све
представке по врстама које прилог I. дели у 89
патентних класа.

Сваком техничком члану пријавног Одсека
се одређује врста тих класа, тако да обично
ради по предметима, који спадају у одређену
му врсту.

У пријавном Одсеку за узорке, моделе и
жигове ради бољег прегледа деле се у шест
група све врсте робе, које се заштићавају узор-
ком, моделом или жигом (прилог II.)

§ 2. — За следеће послове једино је над-
лежан председник Управе :

1) надгледа и руководи свима пословима
Управе и издаје потребна упутства ;

2) одређује особље у појединим одборима, у колико нису одређени по Закону о Заштити Индустијске Својине;

3) руководи особним и дисциплинарним предметима чиновника и других службеника;

4) поставља патентне одветнике и патентне инжињере, решава по њиховим предметима и води њихове регистре;

5) одобрава редовна годишња одсуства чиновницима и то шефовима одсека по 6 седмица, осталим указним чиновницима по 4 седмице. Ова одсуства обично падају у време одмора Управе (§ 74. Закона о Заштити Индустијске Својине) по реду, који одређује председник Управе. У изузетним или нужним случајевима може председник давати чиновницима до 5 дана одсуства не убрајајући дане путовања;

6) поставља помоћно особље;

7) одређује испите за патентне одветнике и руководи њима;

8) одобрава сиромашним лицима олаошице предвиђене у Закону о Заштити Индустијске Својине и у глави IV. овог Правилника;

9) сазива и председава седницама Управе, у циљу саветовања у питањима којима је предмет заштита индустијске својине и која сам предлаже;

10) подноси годишње извештаје Министру Трговине и Индустије о раду Управе у минулој години;

11) осим патентних исправа и исправа узорака, модела и жигова потписује и сва акта предмета за које нису надлежни одбори или одсеки.

Министар Трговине и Индустије одобрава председнику Управе по два месеца одсуства сваке године.

§ 3. — Установљава се при Управи за Заштиту Индустијске Својине:

1) пријавница где се примају и уписују све примљене представке у деловодни протокол;

2) архива за патенте, у којој се води регистар за патенте и други потребни регистри;

3) архива за узорке и моделе у којој се води регистар за узорке и моделе и други потребни регистри;

4) архива за жигове у којој се води регистар за житове и други потребни регистри.

У свима овим архивама чуваће се и сва односећа се свршена акта;

5) изложна дворана за јавно излагање пријављених патената;

6) књижница (библиотека) која ће прикупљати литературу о заштити индустијске својине;

7) експедиција, која ће експедовати и достављати поједина решења и сва остале акте;

8) књиговодство.

Рад и детаљан делокруг у горе поменутим канцеларијама одредиће председник Управе.

§ 4. — Особље Управе се дели на:

1) указно и то: сталне и привремене чланове правнике; сталне и привремене чланове техничаре и привремене чланове из индустијских, занатских, уметничко занатских и трговачких кругова;

2) остало указно особље;

3) неуказно особље и то: помоћно особље и служитељи.

§ 5. — За сталне и привремене чланове Управе правнике постављају се она лица, која су завршила правничке науке на коме нашем или иностраном Универзитету и положила све испите на истом прописане.

§ 6. — За сталне и привремене чланове Управе техничаре постављају се сва она лица, која у погледу студија испуњавају све оне услове предвиђене за патентне одветнике у § 76. Закона о Заштити Индустриске Својине.

§ 7. — За привремене чланове из кругова индустиријских, трговачких, занатских и уметничко занатских постављају се она лица, која су позната као искусни стручњаци.

§ 8. — Чиновници књиговодства воде рачунске књиге, таксене регистре, статистичке послове Управе, у колико ови нису поверили архиви, као и све послове, које им одређује председник Управе.

§ 9. — Заклетва у смислу § 67. Закона о Заштити Индустриске Својине гласи за чланове Управе:

»Ја Н. Н. заклињем се Свемогућим Богом да ћу владајућем Краљу Н. Н. бити веран, да ћу дужност своју тачно и савесно извршавати и да ћу се при изрицању правде, без призрења на лице, једино закона придржавати. Тако ми Бог помогао«.

Остали указни чиновници Управе полагаје заклетву која је прописана за административне чиновнике у Закону о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда.

Глава друга. Пословни ред Управе за заштиту индустриске својине.

§ 10. — Све представке, које се подносе Управи примају се у пријавници.

Лице које подноси представку може уз исту приложити »рубрум«, на који ће му пријавник ставити штамбиљ пријавнице са означењем дана пријема, а који ће му служити као потврда пријема.

§ 11. — Представке ће се примати у пријавници истим редом којим буду и долазиле; на њима ће пријавник одмах означити дан пријема.

На пријавама као и на свима осталим представкама, у којима се захтевају уписи у регистре патената, узорака, модела или жигова пријавник ће означити сем датума још и моменат пријема.

На сваком акту се ставља текући број, под којим је заведен у деловодни протокол. Исти број добијају и сви прилоги поднесани уз ове представке.

На представкама поднесеним истовремено означава се и ова околност.

§ 12. — Ако се предмет већ налази код Управе, подносилац представке дужан је назначити и број предмета, ако му је исти познат, а

навешће и број решења, ако се ова представка оснива на коме ранијем решењу.

§ 13. — Сви улози, који се полажу као штампарски трошкови или улози, које ће Управа нарочито прописати, уплаћиваће се по налогима Управе на чек. рачун Управе код Поштанске Штедионице (Чек. Бр. 50301). По укњижењу, уплаћене суме Управа упућује Генералној Дирекцији Државног Рачуноводства, код које се води текући рачун у корист Управе.

О извршеној уплати известиће положилац Управу уз писмену представку, у којој ће тачно и јасно навести предмете, по којима су положени улози, као и циљ истих, нарочито ако се полаже више улога заједно, мора се за сваки улог засебно означити за што је намењен (на пр. по предмету ..... за трошкове увиђаја на лицу места, за сведоке, за дневнице привремених чланова и т. д.).

§ 14. — Управа води потребне регистре и контролнике, по којима се сваки акт може одмах наћи и из којих се може одмах видети када истичу рокови, од којих зависи даље поступање са предметом.

§ 15. — Сва акта која се односе на исти пријављени или већ патентирани проналазак, као и сва акта пријављеног или већ заштићеног узорка, модела или жига чувају се заједно.

На актима допунских патената назначиће се ознака акта основног патента.

Не дозвољава се расматрање акта, која се односе на проналаске пријављене за патенти-

рање а још необјављене, као и акта пријављених за упис а још незаштићених узорака, модела и жигова.

У изузетним случајевима шеф пријавног одсека може дати потребне информације лицу које докаже свој правни интерес на предмет по коме информације тражи.

§ 16. — Званично време рада Управе је од 8—14 часа.

Председник ће одредити време рада са публиком и објавити на видном месту при улазу у просторије Управе. Приступ у пријавницу је слободан од 8—13 часа.

У недељу и празничне дане Управа не ради, само пријавница и изложна дворана су у те дане отворене од 9—12 часа.

Осим тога Управа не ради два дана пред Божић, на Велики Четвртак, Петак и Суботу и још за време одмора од 29. јуна до 14. августа закључно. У ове дане пријавница и изложна дворана биће отворене као и обичним радним даном.

§ 17. — Рокови одређени у Закону о Заштити Индустриске Својине не могу се продужавати, осим ако Закон то изрично дозвољава.

Рокове које одређује Управа с обзиром на потребе и околност случаја може Управа и продужити.

У ток рока не урачунава се дан догађаја, који одређује његов почетак исто тако ни дан саопштења или предаје решења у коме је рок одређен односно дан достављања или објаве, које важе као предаја.

Рокови који су одређени по седмицама, месецима или годинама, истичу онога дана последње седмице, последњег месеца или последње године, који по свом означењу или броју одговара дану, од кога рок тече.

Ако у последњем месецу нема овога дана, рок истиче последњег дана тога месеца.

Ако би свршетак рока пао у недељу, празник или у који дан великог одмора (§ 74. Закона о Заштити Индустриске Својине), онда ће се први радни дан по недељи, празнику, односно одмору рачунати као последњи дан рока.

Ако је више учесника по једном предмету па су за извршење истога посла одређени рокови, који се различно свршавају, онда ће се као свршетак рока према свима учесницима рачунати онај рок који последњи истиче.

§ 18. — За празничне дане (§ 16.) сматрају се:

1. државне Светковине: Словенски Апостоли Кирило и Методије 24. маја; Видов Дан 28. јуна; Дан Рођења Њ. Величанства Краља Петра 12. јула; Дан прогласа уједињења Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца 1. децембра; Дан рођења Њ. Височанства Наследника Престола Александра 17. децембра;

2. сви недељни дани;

3. празнични дани по источно-православном календару: Нова Година 14. јануара; Богојављење 19. јануара; Св. Сава 27. јануара; Три Јераха 12. фебруара; Сретење Господње 15. фебруара; Благовести 7. априла; Васкрсење (сва три дана); Ивањи Дан 7. јула; Ђурђев Дан 6. маја; Спасов Дан; Цар Константин и Ца-

рица Јелена 3. јуна; Духови (сва три дана); Свети Илија 2. августа; Преображење 19. августа; Велика Госпођа 28. августа; Усековање главе Јована Крститеља 11. септембра; Мала Госпођа 21. септембра; Крстов Дан 27. септембра; Св. Влм. Димитрије 8. новембра; Св. Аранђел Михаило 21. новембра; Ваведење 4. децембра; Свети Никола 19. децембра; Божић (сва три дана 7, 8 и 9 јануар).

§ 19. — Шеф пријавног Одсека за патенте односно пријавног Одсека за узорке, моделе и жигове ствараће се и одговараће за брзо и уредно пословање свога Одсека. Он одређује члановима Одсека делокруг рада у смислу § 1. ове Наредбе и решава све послове који нису изрично одређени коме пријавном одбору или његовом референту.

§ 20. — Пријавни Одсеки решавају у смислу § 68. Закона о Заштити Индустриске Својине и по свима предметима који се односе на већ дате патенте и већ уписане узорке, моделе и жигове, као и по пријавама које су друкчије пуноважно решене и за чије решавање није надлежан неки други одбор. Те предмете упућује шеф Одсека члану правнику, по којима он решава у споразуму са техничким чланом или чланом стручњаком из индустриских, занатских или трговачких кругова, ако предмет није чисто правнички или административне природе.

Ако је за решавање потребан састав одбора шеф Одсека ће га саставити у смислу прописа § 68. Закона о Заштити Индустриске Својине.

§ 21. — Претходним испитивањем у смислу § 91. Зак. о Заштити Индустр. Своји е утврдиће се јасан и детаљан опис проналаска као и дати му облик спреман за штампање; исто тако се морају патентни захтев и наслов проналаска потпуно слагати са описом. Ако је предмет проналаска поступак при изради какве нове материје (последњи став § 143. пом. Закона), та ће се новост материје детаљно изразити у наслову проналаска и патентном захтеву.

Референт спрема све предлоге по којима решава пријавни одбор.

§ 22. — Пријавилац патента, узорка, модела или жига, коме је одређен рок за поправку или разјашњење у смислу §§ 91. 115. и 119. Закона о Заштити Индустиријске Својине може писмено или усмено одговорити референту о траженој поправци или разјашњењу. Референт одлучује да ће се поправка извршити у спису прве представке или ће се иста понова саставити.

§ 23. — По наредби референта деловођа ће о сваком саслушању странака саставити записник, осим ако се странке саслушавају само у циљу формалног поправљања представке или описа. И у тим случајевима странка ће поправку оверити својим потписом.

§ 24. — Ако би се при претходном испитивању посумњало да је проналазак у целини или делимично предмет државом монополи-

саних артикала, референт је дужан о томе тражити мишљење од надлежне Управе Државног Монопола. Управа за Заштиту Индустиријске Својине може тражити од Министра Војног и Морнарице да одреди стручна лица, која ће према потреби, а по захтеву Управе давати мишљења о проналасцима који се односе на израду оружја, муниције и експлозивних материја.

§ 25. — За следећа решења је потребно решавање у седницама пријавних одбора:

- 1) за одбијање пријаве (§§ 92., 109. и 115. Закона о Заштити Индустиријске Својине);
- 2) за објаву патентне пријаве (§ 93. поменутог Закона);
- 3) за давање патената и решавања о приговорима (§§ 95. до 98. пом. Закона);
- 4) за решавање о губитку права и добијање патента (§ 102. пом. Закона);
- 5) за решавање о праву првенства;
- 6) за упис у регистар пријављених узорака или модела (§ 108.) и пријављених жигова (§ 114. пом. Закона);
- 7) о тражењу за означење проналазача (§ 11. став 3. поменутог Закона);
- 8) о тражењу за власностављање права у пређашње стање (§ 142. а. поменутог Закона);
- 9) за решавање свих неспорних предмета, који се односе на упис у регистре патената, узорака, модела и жигова, као: упис права у смислу §§ 14. и 18. пом. Закона, упис преноса, залоге, добровољне лиценце, других стварних права, забелешке спора, добровољног одрицања права индустиријске својине.

§ 26. — О седницама пријавних одбора се не саставља записник, већ се на сваком појединачном спису који је предмет решавања испишу имена лица, која су решавала, и исход гласања.

Саветовање и решавање се врши на основу предлога поднетог од стране референта.

Промене које одбор усвоји извешће се ако је могуће у самом предлогу.

§ 27. — Објава патентне пријаве односно обзнате датог патента, уписаног узорка модела и жига назначава се у односењем се акту.

У обзнати у смислу § 102. Закона о Заштити Индустиријске Својине се наводи објава патентне пријаве (§ 93. пом. Закона), име пријавиоца и наслов проналаска.

Означење проналазача објавом у патентном спису, извршиће се на тај начин што ће се у заглављу патентног списка, испод имена власника патента у загради ставити име, презиме, занимање и место становаша лица које се означује као проналазач.

§ 28. — Трошкови за објаву патентне пријаве, за обзнате датих патената, уписаных узорака, модела и жигова, трошкови за штампање патентних списа, као и трашкови за друге обзнате предвиђене у Закону за Заштиту Индустиријске Својине морају се на позив Управе плаћати у предњем року.

§ 29. — Кад се патентна пријава објави, пријавилац ће се о томе писмено известити уз повратни рецепис, са напоменом да таксуса

прву годину плати у року од три месеца од дана објаве, иначе би се сматрало, да је пријаву повукао.

§ 30. — Ако се даље годишње таксе за патенте, као и годишње таксе за узорке, моделе и жигове за другу и остале године не уплате код Управе најдаље месец дана по одређеном дану уплате, као да се не уплате накнадне таксе (§§ 155. и 156. Закона о Заштити Индустиријске Својине), Управа ће известити власника патента, узорка, модела или жига односно његовог заступника и ако такса није плаћена.

У исто време тражиће му да плати таксусу и накнадну таксусу у року од три месеца по истеку одређеног рока. Дан истека рока навешће се у извештају.

Ако се годишња такса уплати после одређеног дана уплате без накнадне таксе, Управа ће позвати лице које је ову таксусу платило, да и накнадну таксусу уплати у року, који још преостаје од поменутог тромесечног рока. Ако тај рок протече, а накнадна такса се не би уплатила, сматра ће се да годишња такса није уплаћена.

Ако власник права индустиријске својине није примио ова извешћа то не спречава, да правне последице предвиђене у §§ 31., 44 и 62. Закона о Заштити Индустиријске Својине наступе, а зато не одговара Управа.

§ 31. — Управа доставља свој Гласник Министарству Војном и Морнарице, Министарству Финансија и Унутрашњих Дела.

§ 32. — У изложној дворани сваки може разгледати објављене патенте, пријаве са при-

лозима, као и патентне списе датих патената. Патентни нацрт који је одређен за штампање не излаже се.

Из патентних пријава се могу узимати белешке и цртежи из нацрта.

Потпуни преписи патентних описа, а нарочито потпуна преџтавања патентних нацрта могу се учинити само по изричној дозволи чиновника, који је одређен за чување изложне дворане и то у случају, кад то заинтересовано лице докаже, да му је потребан тај препис или то преџтавање.

§ 33. — За претходно испитивање у одбору за жалбе председник одбора одређује референта из реда сталних или привремених чланова Управе. Ако је потреба одредиће и два референта и то једнога правника, а другог из редова других стручњака. Ако је референт привремени члан техничар или је из кругова индустријских, занатских и трговачких, претходно испитивање ће извршити у смислу референтових предлога стални члан Управе кога буде одредио председник Одбора.

По свршеном претходном испитивању референт ће поднети сва акта председнику, који ће одредити чланове одбора и дан седнице.

О доказима, који су припремљени у претходном испитивању, као и о свима битнијим податцима истога и о решавању у одбору за жалбе саставља се записник, који води деловођа.

§ 34. — Председник одбора за оспоравање одређује једног правника чиновника Управе за референта при претходном испитивању. Ако је

са обзиром на предмет потребно, председник ће одредити још једног референта техничког стручњака или стручњака из индустријских или трговачких кругова, који ће споразумно радити са референтом правником. При Одбору за оспоравање по потреби ће оба реферисати.

§ 35. — Референт одбора за оспоравање уредиће у смислу §§ 121, 140 и 141 Закона о Заштити Индустриске Својине одвојено све захтеве и наводе које странке признају, а које не признају. У погледу тачке које остају спорне референт ће све што је потребно предузети да се докази спреме за главно рочиште; докази који се при главном рочишту не могу лако извести или који се морајувести у претходном испитивању у циљу обезбеђења извешће референт односно молиће за то Суд. (§ 84. пом. Закона). Ти докази су на пример: увиђај на лицу места; испитивање сведока који се налазе у иностранству, дуготрајно вештачење и у опште докази који би знатно отежавали или одугољвали главно рочиште.

На рочиште на коме ће се извиђати сви докази позваће се и странке, односно њихови заступници, ако изостану докази ће се изводити и без њих.

За поступак при утврђивању доказа важиће прописи §§ 178 до 260 грађ. суд. поступка за Краљевину Србију.

Ако се за исту околност наведе више сведока, референт ће саслушати странке или на други начин испитати који од тих сведока могу посведочити наведене околности, а за тим ће

предложити које сведоце треба позвати на главно рочиште.

О примљеним доказима и свима битнијим податцима претходног испитивања се саставља записник, који води деловођа.

Рочиште у претходном испитивању одређује референт и о томе извештава странке односно њихове заступнике.

За ова рочишта важе и одредбе § 124. Закона о Заштити Индустриске Својине, референт има нарочита права, која има и председник Суда по §§ 149 до 177 грађ. суд. пост. за Краљевину Србију.

§ 36. — По свршеном претходном испитивању референт предаје председнику одбора за оспоравање сва акта предмета заједно са својим предлогом.

У случају да се тужба одбија у смислу §§ 118 и 122 други став и §§ 140 и 141 Закона о Заштити Индустриске Својине, о томе ће одбор за оспоравање решавати у својој тајној седници. У противном председник ће ако је потребно, допунити претходно испитивање иначе одредиће усмено рочиште; ово наређење ће и овде извршити референт.

§ 37. — Да би се чланови одбора за оспоравање припремили и да би се чланови правници упознали са техничким или стручњачким стањем спорнога питања; и обратно чланови техничари или чланови из индустриских или трговачких кругова упознали са правничким стањем истога, председник ће наредити да се акта доставе свима члановима или да рефе-

рент свима члановима одбора усмено разјасни спорни предмет.

§ 38. — Све пошиљке се врше у име и под печатом »Управе за Заштиту Индустриске Својине«. На истима ће се означити Одсек, референт, односно одбор и подписује их председник одбора, шеф Одсека, односно референт.

Председникова акта се отправљају у име и под печатом председника Управе за Заштиту Индустриске Својине; та акта потписује председник Управе или његов заменик.

§ 39. — Привременим члановима Управе одређују се специјалне награде, чију величину одмерава, према врсти посла, председник Управе или надлежни Одбор, водећи рачуна о уложеном труду и другим околностима.

За награде и трошкове сведока и вештака, који се појављују при Управи важиће прописи §§ 241 до 258 грађ. суд. поступка Краљевине Србије.

§ 40. — Службени језик Управе је Српско-Хрватски и Словеначки. Представке написане на коме другом језику не расматрају се.

Прилози написани у туђем језику подносиће се поред оригинала још и у овереном преводу.

Глава трећа. О пријавама и овлашћењу заступника.

I Пријаве патената.

§ 41. — Пријаве, које се подносе у смислу § 85. Закона о Заштити Индустриске Својине вршиће се по прилогу III.

§ 42. — Садржину пријаве прописује § 87. Закона о Заштити Индустијске Својине. Сем података из тач. 1. овог параграфа треба у пријави означити и народност пријавиоца као и земљу у којој станује у моменту подношења пријаве. Уопште означити тачну адресу пријавиоца као и пуномоћника, ако пријаву не подноси сам пријавилац. Породично име треба да се јасно разликује од других података.

Из пријаве треба да се јасно види да ли је патент тражен од једног или више лица, физичких и моралних, подразумевајући ту све врсте друштва.

Ако има више пријавиоца, а не наведу заједничког заступника, треба означити једно лице, коме ће се достављати сви званични извештаји.

Прилоге пријаве прописује § 88. пом. Закона.

§ 43. — У пријави за допунски патент (§ 11. Закона став четврти), треба означити број и наслов основног патента, или његове пријаве ако још не би био дат.

§ 44. — Пуномоћије, издато у смислу § 75. Закона о Заштити Индустијске Својине од лица, које не станује у нашој земљи, мора садржавати: да пуномоћник може за свога властодавца примати сва саопштења, тужбе и друге доставке и давати изјаве, да за свога властодавца може водити кривичне и грађанске парнице код Управе за Заштиту Индустијске Својине, код судова и других власти, од њих одустајати, приговоре чинити, подносити жалбе

и друга правна средства, одустајати од њих, на избрани суд пристајати, заклетве нудити и повраћене примати, о извршењу пресуде старати се, судска обезбеђења тражити и скидати их. Потпис властодавца на пуномоћију мора се оверити по закону онога места у коме се пуномоћије даје.

Ако је пуномоћник овлашћен да пријаву повуче или да се одрече права индустијске својине, то се мора у пуномоћију изрично навести.

За сва друга пуномоћија која се издају у нашој земљи важе прописи места у коме се издају. У случају да је пуномоћник овлашћен да повуче пријаву или да се одрече права индустијске својине навешће се изрично у пуномоћију и овериће потпис властодавчев по прописима онога места у коме се пуномоћије издаје.

§ 45. — Ако властодавац овласти заступника усмено пред Управом за Заштиту Индустијске Својине, о томе се овлашћењу саставља записник и важи као оверено пуномоћије.

§ 46. — Прилози пријаве означавају се текућим бројевима или словима, под којима се наводе у пријави.

Пријаву као и опис и нацрт потписује пријавилац односно његов заступник.

Ако пријавилац за своју пријаву тражи првенство, које се оснива на међународним уговорима, од дана своје пријаве у туђој држави, мора навести све податке који му служе за доказ права првенства, и приложити уве-

рење од иностране надлежне власти о пријави у дотичној држави. Ако не може одмах приложити уверење, може га накнадно поднети у остављеном року, који ће му одредити Управа и то најкасније шест месеца после пријаве, у противном трајено првенство неће му се признати.

Поменуто уверење иностране власти овераваће се прописаним путем и приложиће му се оверени превод на нашем језику. Оверавање није јотребно, ако је то предвиђено у међународном уговору.

§ 47. — Опис проналаска мора одговарати прописима § 89 Закона и бити тако састављен, да је спреман за штампање, с тога треба изоставити све непотребне опширности које не означавају битно проналазак.

У почетку описа стоји име и презиме пријавоца и наслов проналаска сагласан са одговарајућим текстом поднесене пријаве.

Наслов треба да буде кратка и стварна ознака битности проналаска, а измишљене ознаке и рекламе биће искључене.

Опис треба израдити без брисања и без измена или додавања; ако се нешто од овога учинило, треба то на крају описа забележити и оверити од стране пријавиоца или његовог заступника.

Текст описа не може садржавати нацрте.

§ 48. — У циљу лакшег штампања и репродукције нацрта пријавиоци ће се строго држати следећих наређења :

За сва акта пријаве употребљаваће се бела

и непровидна хартија од 29 до 34 см. висине на 20 до 22 см. ширине.

Све представке руком или машином писане, или на други начин израђене треба читко исписати затвореним мастилом или постојаном бојом само на једној страни листа. На левој страни сваког акта оставиће се празан простор од 3—4 см. а код описа се оставља и један простор од прилике 8 см. на горњем делу прве стране као и довољно празан простор између редова Стране описа обележавају се бројевима.

Нацрти се подносе у два примерка и израђују на хартији ове величине:

33/2 см. .... облик I

33/42 „ ..... „ II

Овај већи облик употребљаваће се само онда ако је с обзиром на детаље, који су потребни за разумевање нацрта искључена употреба мањег облика, или ако би се код тог облика сувише повећао број листова.

§ 49. — Напрти се уоквирају обичном црном цртом на 2 см. од краја листа. У простору ван тога оквира стављају се сл. д. ћи подаци:

У горњем левом крају име пријавиоца проналаска, у горњем десном крају број листа нацрта (лист I, II, III, и т. д.), а у средини наслов проналаска, таксена марка лепиће се у горњем десном крају; пријавилац односно његов заступник потписује се у доњем десном крају листа.

Сваку слику нацрта треба означити бројевима редом како су на листовима представљени без обзира на број листова (1, 2, 3 и т. д.).

Поједини саставни делови предмета представљени на слици, означиће се словима (латиницом) или бројевима, исте делове треба одговарајућим, истим знаком бележити у свима slikama.

Опис се позива на нацрте уз напомену броја слике и дотичних слова или бројева.

Нацрти не смеју садржавати никаква објашњења.

§ 50. — Нацрте треба израдити по правилама техничког цртања прним тушем.

Један примерак нацрта израдиће се на белој, јакој и глаткој хартији која се не сија, а други примерак, који служи за репродукцију, мора бити израђен на провидном платну за копирање цртежа. Али се и оба примерка могу поднети на оваком платну.

Црте истог значења морају бити исте дебљине, линије косог шрафирања којима се означавају пресеци једно до друго лежећих конструктивних делова не смеју да прелазе из једног конструктивног дела у други.

Бојадисање је дозвољено само на нацрту, који није намењен за репродукцију, ако је то потребно за сенчење или за означавање материјала који се употребљава.

Нацрти на јакој хартији треба да се поднесу непресавијени, тако да немају превоја ни прелома.

§ 51. Све мере се наводе у метарском систему; није потребно наводити одређено мерило или одређене димензије.

Температура се означава по Целзију, а густина у облику специфичне тежине. За електричне јединице важиће прописи који су примљени у међународном режиму, а при хемијским ознакама примењиваће се опште примљени симболи атомске тежине и молекуларне формуле.

§ 52. — Скраћени знаци за обележавање мера су следећи :

1. за дужину :

мириометар	.....	μm
километар	.....	km
метар	.....	m
десиметар	.....	dm
сантиметар	.....	cm
милиметар	.....	mm

2. за површину :

☐ мириометар	.....	μm ²
☐ километар	.....	km ²
☐ метар	.....	m ²
☐ десиметар	.....	dm ²
☐ сантиметар	.....	cm ²
☐ милиметар	.....	mm ²
☐ хектар	.....	ha
☐ ар	.....	a

3. за простор :

кубни километар	.....	km ³
,, метар	.....	m ³
,, десиметар	.....	dm ³
,, сантиметар	.....	cm ³
,, милиметар	.....	mm ³

4. за запремину :

хектолитар	.....	hl
------------	-------	----

литар	<i>l</i>
десилитар	<i>dl</i>
сантилитар	<i>cl</i>
5. за тежину :	
тона	<i>t</i>
метарска цента	<i>q</i>
килограм	<i>kg</i>
декаграм	<i>dkg</i>
грамм	<i>g</i>
десиграм	<i>dg</i>
сантограм	<i>cg</i>
милиграм	<i>mg</i>

Скраћени знаци се пишу латиницом у курсиву без додавања тачке.

§ 53. — Узорци и модели прилажу се пријави патента уопште само у случају ако је то потребно за разумевање описа, а тада се прилажу само у једном примерку.

При поступку за производње катранских боја у сваком случају приложиће се узорак добро објадисане вуне, свиле или памука, такви се примерци на згодан начин причвршћују на картону у облику, што је прописан за пријаву (облик I. § 49) од сваке катранске боје треба спремити бојадисане примерке у три разне нијансе.

Такође се мора приложити опис о поступку бојадисања са тачним податцима о концентрацији растопљене боје, о употребљеним »бацимима«, о температури и т. д. као и о томе, да ли је употребљена растопина изгубила боју или је више или мање боје задржала. Ако заштита патента има да обухвати читав низ катранских боја, које се по хемијској сродности могу ску-

пити у једну групу, тада се горе поменути бојадисани примерци прилажу само у неколико значајнијих боја тога низа. Прописи тога бојадисања објавиће се у патентном спису само на изрично тражење пријавиоца.

Управа за Заштиту Индустриске Својине може тражити да се и за све друге проналаске прилажу примерци, узорци или пробе ако нађе за сходно да је то ради јасности потребно. Ако је при поступку производње хемијских материја потребно да се приложе пробе готових производа или дотле непознатих међу-продуката (пучфабриката) тада треба те пробе послати у бочицама око 30 мм. ширине и 80 мм. дужине, затвореним стакленим чепом и под печатом пријавиоца или његовог заступника.

Од експлозвних материја нарочито од оних, које спадају у 78 класу не прилажу се пробе.

§ 53. а. — Ако молба за власностављање има какве недостатке, молиоцу треба пре решења наложити да у одређеном року отклони те недостатке.

Кад је у питању власностављање права које је већ уписано у јавни регистар, треба и решење о власностављању уписати у регистар.

Ако је донета одлука о власностављању једног права чији је престанак званично објављен одлуку о власностављању треба објавити у Гласнику Управе.

У погледу међувремено стечених права других лица на једном власностављеном праву, важиће постојећи прописи о праву првобитне употребе (§ 14.).

2 Пријаве узорака, модела и жигова.

§ 54. — Садржину пријаве узорака, модела и жигова и њене прилоге прописује §§ 103, 104 и 105 односно 110, 111 и 112 Закона о Заштити Индустриске Својине.

Пропис § 42. овог Правилника упогледу означавања места становаша пријавоца и његовог заступника као и прописи §§ 44. и 45. у погледу пуномоћија заступника примењиваће се и за пријаву и заступништво по предметима узорака, модела и жигова (прилози IV и V). У погледу прилога пријаве и тражења приоритета важи пропис § 46.

§ 55. — Примерци индустриских производа, које предвиђа т. 2. § 105. Закона о Заштити Индустриске Својине приложиће се одвојено у засебним сандуцима.

Величина сандука може бити највећа по дужини 50 см. а по ширини и висини 40 см. Ако узорак или модел надмаша те димензије, или ако сваки поједини сандук узорака или модела надмаша тежину од 10 кгр. (скупа 20 кгр.) прилагаће се само цртеж или слика узорка (модела).

У таквом случају мора цртеж или слика обухватити предмет са свих страна тако да он буде детаљно представљен.

Нацрти или слике (фотографије) се подносе на хартији величине 33/21 см. и треба да буду уоквирени једном правилном црном линијом тако, да цели нацрт има естетску форму. Изван оквира на горњем kraју треба ставити име и презиме пријавиоца као и назив модела односно

узорка, а на доњем kraју ставити потпис пријавиоца односно заступника.

§ 56. — Ако у пријави жига означење врста робе (§ 111. тач. 2. Закона о заштити индустриске својине) износи више од 25 речи, то се исто неће наводити у самој пријави, већ ће се у виду списка приложити пријави у четири примерка, а у овој ће се позвати на прилоге.

У сваком случају роба ће се уврстити по групама I—VI. које предвиђа § 1. прилог II. а у свакој групи уредити азбучним редом.

Ако се тражи право првенства жига у смислу § 54. овог Правилника, приложиће се пријави препис пописа робе оверен од стране надлежне иностране власти, који је при упису жига служио у иностранству за подлогу уписа, и потврду те власти да за наведене врсте робе тамо још постоји заштита жига.

Клише, које се у смислу т. 3. § 112. Закона прилаже пријави мора тачно представити слику жига тако, да се из њега могу видети сви детаљи жига. Његова дужина и ширина не сме бити мања од 15 мм. ни већа од 10 см. Тачна штампарска висина клишеа мора бити 24 мм. јер одговара висини штампарских слова. Основна клишеја ће имати облик призме.

Ако молилац који живи у нашој земљи неби могао набавити прописно клише, по његовој молби и о његовом трошку набавиће га Управа. У томе циљу осим четири примерка репродукованог жига (§ 112 т. 2. Закона) приложиће још и три примерка истога исто тако у оригиналном облику и оригиналним бојама.

Ако пријавилац не приложи клише, нити моли да му исти Управа поручи, неће се упис жига извршити.

Ако се у смислу т. 4. § 112. Закона приложе два угледна примерка са удареним или ути-снутим жигом на израђевинама, неће се прилага-ти цео предмет већ само онај део на коме је жиг ударен или утиснут и то у величини, да око жига остане крај од 2 см., који ће се на једном месту пробушити. Жиг мора имати исту вели-чину, у којој је одређен, да ће се на роби при-мењивати у продаји, и мора бити ударен односно утиснут на истом материјалу из кога се израђује њиме заштићена роба.

*Глава четврта. Ослобођење од такса и олакши-
це сиромашних лица при давању патената.*

§ 57. — Сиромашним лицима могу се дати у њиховим пословима који се односе на траже-ње патената следеће олакшице:

1) да се ослободе пријавне таксе и првого-дишње таксе ондосно да им се одгodi уплата тих такса за годину дана (§ 155. Закона о Заштити Индустриске Својине);

2) да им се одреди заступник из реда патентних одветника или патентних инжи-њера, који ће их привремено бесплатно за-ступати;

3) да им се изузетно дозволи да их по по-словима патената код Управе за Заштиту Ин-дустриске Својине и код Касационог Одбора привремено бесплатно заступају адвокати, који би се у том циљу добровољно пријавили.

У погледу награде и издатаца у готовом новцу од стране адвоката важе прописи § 77. овог правилника;

4) да се ослобађају плаћања такса у смислу последњег става § 159. поменутог Закона.

§ 58. — Ове олакшице важе само за она лица, којима су изрично признате и не прелазе на њихове наследнике или пријемнике права. Ако више лица заједно траже заштиту призна-ће им се ово право, ако сви докажу да су сиро-машног стања.

§ 59. — Председник Управе за Заштиту Индустриске својине одлучује да ли ће се изве-сном лицу признати олакшице у погледу такса или не.

Привременог бесплатног заступника изме-ђу добровољно пријављених адвоката одређује председник Управе.

У оним деловима државе где постоји Адво-катска Комора одредиће се заступник по споразуму са Комором.

§ 60. — Ако пријавилац моли да му се уплата такса у смислу § 155. Закона о Заштити Индустриске Својине одгodi, односно да се ослободи од плаћања такса (§ 159. поменутог Закона) назначиће ту околност на првој страни пријаве на месту где треба да буде утиснута таксена марка.

§ 61. — Уз сваку представку, у којој се тражи олакшица у смислу § 57 овог Правил-ника, прилагаће се уверење о сиромашном стању.

§ 62. — У погледу садржине уверења о сиромашном стању важе досадашњи прописи.

За издавање ових уверења надлежни су за територију Србије и Црне Горе Општински Судови. За осталу територију издају их општине, а потврђују првостепене политичке области. Уверења која издају општине са властитим статутом није потребно потврђивати.

§ 63. — Издавање и потврда свих уверења врши се бесплатно и без икаквих такса.

§ 64. — У сваком уверењу о сиромашном стању мора бити назначено да се издаје у циљу добијања олакшица при тражењу патената и не сме проћи више од године дана од дана његовог издавања.

Глава пета. Правилник о патентним одветницима и патентним инжињерима

§ 65. — Ко хоће да постане патентни одветник мора испунити услове из § 76. Закона за Заштиту Индустриске Својине.

§ 66. — Одветнички испит полаже се пред нарочитим испитним одбором, који се саставља из испитне комисије.

Министар Трговине и Индустирије поставља за чланове испитне комисије шест чланова Управе, и то два правника и четири техничка стручњака као и два адвоката и два патентна одветника.

Кад год се који кандидат пријави за полагање испита председник одређује између не

изузетих чланова испитни одбор и то два члана Управе (по једног правника и техничког стручњака) и једног адвоката или патентног одветника.

Председник је овог одбора члан Управе правник, а деловођа један од секретара управних.

Уз пријаву за испит кандидат је дужан положити председнику Управе на име награде за три члана испитног одбора и деловођу по 100 динара.

§ 67. — Не може учествовати као члан испитног одбора онај који је са кандидатом у крвном сродству или сродству по тазбини, и то у првој линiji до ма ког степена, а у побочној линiji код крвног сродства до четвртог степена, а код сродства по тазбини до другог степена.

Такав члан дужан је и сам пријавити своје изузеће Управи.

Кандидат може, али само у пријави за испит, тражити изузеће онога члана са којим је у таком непријатељству, да се основано може сумњати у његову беспристрасност.

§ 68. — Испит је писмен и усмен и држи се у Управи.

На дан испита кандидату се даје на решење један писмени задатак (клаузурни рад), на који се испитни одбор сагласи.

Предмет овога задатка биће какав случај из права индустриске својине који кандидат има да расправи у смислу закона и осталих прописа, дајући за то све потребне разлоге.

Сви потребни закони, Уредбе и остали прописи ставиће му се на расположење.

Писмени испит мора се завршити истога дана и за све време рада кандидат ће бити под надзором бар једног члана испитног одбора, тако да кандидат у своме раду буде остављен самом себи.

За време испита води се записник. Тај записник долази пред испитни одбор заједно са писменим радом кандидатовим који се чита у седници одбора.

После писменог испита кандидат иде на усмени испит, који се може обавити истога или другога дана.

§ 69. — Усмени испит је јаван. Он обухвата питања из свих области права индустриске својине (патената, узорака, модела и живова), нашег законодавства, уредаба, правилника и наредаба, затим из међународних конвенција за заштиту индустриске својине, и из главних прописа иностраног законодавства о томе.

На усменом испиту морају бити присутни сви чланови испитног одбора и деловођа.

§ 70. — По завршеном усменом испиту одбор приступа решењу о успеху кандидатову на писменом и усменом испиту.

Приликом решавања одбор ће поред опште спреме кандидатове узети у оцену још нарочито и његову способност за брзо и правилно расуђивање и расправљање по предметима индустриске својине. Према свему овоме одбор ће већином гласова одлучити је ли кандидат испит положио или није.

За време усменог испита деловођа наставља записник у који се уносе сва питања и одлука одбора о исходу испита.

Тај записник потписују сви чланови и деловођа.

Пошто се записник закључи и потпише председник ће одлуку јавно саопштити.

Председник одбора по завршеном испиту предаће записник и клаузурни рад председнику Управе за Заштиту Индустриске Својине.

§ 71. — Испит се може једаред поновити, пошто протече бар три месеца од првог испита.

По трећи пут испит се може полагати само по одобрењу Министра Трговине и Индустриске.

§ 72. — Ко не буде пуштен на одветнички испит може се жалити на решење председниково Министру Трговине и Индустриске, чија је одлука извршила.

§ 73. — Пре ступања на дужност патентни одветник положиће следећу заклетву:

»Ја Н. Н. ступајући у звање патентног одветника заклињем се свемогућим Богом да ћу владајућем Краљу Н. Н. веран бити, да ћу савесно и часно заступати поверене ми интесе и строго чувати поверене ми тајне. Како се будем придржавао ове заклетве тако ми Бог помогао.«

Заклетва се полаже на тај начин што ће је одветник својеручно написати и пред председником Управе гласно и свечано изговорити, па затим и подписать.

Председник, пошто стави констатацију о положеној заклетви, наредиће да се она пријужи личним актима дотичног одветника.

После заклетве одветник се уписује у регистар патентних одветника, који се води код Управе, кад плати прописану таксу за упис и декрет и штампарске трошкове за обзнату уписа.

Тада стиче право на вршење ове дужности.

§ 74. — Делокруг рада патентних одветника одређен је у § 76. Закона о Заштити Индустријске Својине.

§ 75. — Патентни одветници кад се приме заступништва које странке, морају од исте добити пуномоћије које одговара пропису § 44. овог Правилника.

§ 76. — За послове патентних одветника, који су једноставни и често се јављају, и према томе се лако могу проценити, може Управа одредити нарочиту тарифу за награду.

Док се ова тарифа не објави као и за све оне послове који не буду предвиђени у истој тарифи важиће прописи о уговорима по грађанском законодавству.

Ако се по овоме не споразумеју, заступници и странке, могу тражити да Управа одмери трошкове за послове који су код ње извршени.

§ 77. — Председник Управе може одредити патентног одветника да бесплатно заступа сиромашна лица којима је заступник потребан.

Одређени заступник мора се примити овога послса.

Ако такво лице доцније дође до каквог имања, дужно је награду заступнику платити.

Ако би заступник имао да учини какве издатке у готовом новцу он се не мора примити заступништва док му се ти трошкови не осигурају.

§ 78. — Патентни одветник је дужан свој позив вршити савесно, поверене му интересе заступати марљиво и часно, а нарочито строго чувати тајне у свима пословима које му странка повери и уопште својим понашањем како при вршењу своје дужности тако и ван ове показати се достојним поверења које његов позив захтева.

Патентни одветник не сме се примити заступања:

1) ако је у истом послу као чалин Управе или деловођа радио или;

2) ако је у истој ствари или у другој, која је са њом у вези противну страну заступао или ако би примајући се заступања повредио поверену му тајну ранијег властодавца.

У случају да се примио заступништва па је доцније сазнао за сметње дужан је одмах одрећи се свога заступништва и о томе известити странку.

Све представке, а нарочито описи патената које патентни заступници у име заступљених странака подносе Управи или другим властима, морају бити јасне и кратке и уједно написане.

Заступник се мора старати да отклони све оно што би без потребе одуговлачило коначно

решење повереног му посла или би, без потребе, појачавало трошкове.

§ 79. — Ако патентни одветник одрекне странки заступништво, дужан је исту заступати још 30 дана од дана одказа у хитним и оним пословима где је потребно да странку сачува од штете.

Ова дужност одпада ако странка откаже пуномоћије своме заступнику или узме другог заступника.

Патентни одветник није дужан вратити пуномоћије странки док му се награда не плати али обе странке имају право захтевати преко Управе да се у пуномоћију забележи одрицање заступништва, односно опозивања пуномоћства.

§ 80. — Патентни одветник је дужан, да свога властодавца по тражењу његовом извештава о стању повереног му посла и иначе о важнијим догађајима.

§ 81. — Ако патентном одветнику и патентном инжињеру није нарочито забрањено, он може без своје одговорности у случајима, где би он био спречен да лично представе одредити себи као заступника другог патентног одветника, патентног инжињера или адвоката.

Патентног одветника може на његову одговорност заступати и његов приправник.

§ 82. — По престанку заступништва, патентни одветник је дужан своме властодавцу на његово захтевање издати у оригиналу све исправе и акта која му припадају и односе се на предмете

по којима је вршио заступање, но властан је, ако му трошкови и награда око заступања нису плаћени, ради опредељења истих нужне преписе задржати на трошак свога властодавца.

Концепти писама патентном одветнику писана од стране властодавца и друга ручна акта, на послетку све оно што би служило за доказ да је патентни одветник у место свога властодавца што платио, а од њега није за то намирен, није дужан патентни одветник никад издати, но само је обавезан да му на његов захтев и о његовом трошку, преписе ових писама изда.

Ове обавезе, као и дужност акта чувати, престају после пет година, рачунајући од дана кад је заступање престало, или је одказ учињен.

§ 83. — Патентни одветник је дужан на све што од властодавца прими у име награде, трошкова и такса, овоме признаници издати.

По срвјетку заступништва дужан је патентни одветник своме властодавцу коначни рачун поднети, у коме ће изложити све што му у име трошкова, такса и награда припада, и у истом назначити и све шта је и кад и у име чега од свога властодавца примио.

§ 84. — Патентни одветник је дужан о свакоме поверионом му послу свога властодавца акта одвојено чувати и хронолошки уредно држати. Ту се морају чувати и сва писмена обавештења властодавчева, исправе, одлуке и доставе власти и све што је одветник о ствари до знао, преписи из свију писама и акта што их је у име свога властодавца издао и сва друга акта и саопштења о ствари.

Управа има право да у свако време преко својих чланова контролише рад патентног одветника.

§ 85. — Приватни инжињери и архитекти, који имају право јавне праксе и желе да се као патентни инжињери баве заступањем по предметима индустриске својине дужни су преко своје претпостављене власти поднети молбу Управи, на коју ће прилепити таксус за декрет и упис у регистар патентних инжињера.

Пре него што патентни инжињер ступи у дужност мора положити пред председником управе заклетву као и патентни одветник.

Прописи §§ 73. до 84 овог Правилника важе и за патентне инжињере у погледу њиховог заступања по предметима заштите индустриске Својине, изузев другог става § 81.

§ 86. — Патентни одветник и патентни инжињер, који хоће да промени место становиња своје, дужан је о томе известити Управу и то : патентни одветник на три месеца преселидбe, а патентни инжињер најкасније у време селидбе.

Селидбе патентног одветника и патентног инжињера обзнатиће се о њиховом трошку у Гласнику Управе за Заштиту Индустриске Својине.

§ 87. — Патентни одветник односно адвокат, који у смислу § 76. Закона о Заштити Индустриске Својине прими у праксу приправника за патентног одветника, дужан је о томе као и о његовом иступању известити Управу.

Пракса се рачуна од дана кад је та пријава учињена. Свако одсуство приправника дуже од 30 дана мора се пријавити Управи. Председник Управе одлучује да ли ће се то одсуство приправнику урачунати у праксу или не.

На захтев приправника Управа ће му издати уверење о дотадашњој пракси.

О приправницима води Управа засебан списак.

§ 88. — За неуредност, недостојно понашање у дужности и за неуљудност у представкама упућеним властима у колико то не представља већу кривицу патентни одветници подлеже дисциплинском кажњавању у смислу § 77. Закона о Заштити Индустриске Својине.

У свима дисциплинским кривицама ислеђење води један члан Управе (правник) са деловођом, једним секретаром. По свршеном ислеђењу председник Управе изриче казну, или ако нађе да казна коју треба досудити прелази круг његове надлежности шаље предмет Касационом Одбору Управе.

О извршењу свих решења у дисциплинском поступку стара се Управа.

Ако патентни одветник не плати у року од два месеца по извршности решења новчану казну удаљава се привремено од дужности, док је не плати, против чега нема места жалби.

Свако решење о казни кад извршним постапе или удаљење од дужности уводи се у регистар.

§ 89. — Патентни инжињери стоје под дисциплинском влашћу својих надлежних вла-

сти. С тога ће Управа по њиховим дисциплинским кривицама слати тужбе њиховим надлежним властима. Ове су власти по сваком довршеној дисциплинском поступку дужне послати акта Управи. Управа ће на основу ових акта одлучити да ли има разлога за исписивање патентних инжињера из регистра (§ 90.).

§ 90. Право на вршење дужности патент-патентног одветника или патентног инжињера престаје по решењу председника Управе :

1) кад се патентни одветник или патентни инжињер прими државне службе ;

2) кад подесе оставку.

Ако је противу њега поведена дисциплинарна истрага или истрага због злочина или бесчастећих преступа или за кривична дела из користољубља учињених, оставка се неће уважити док се истрага не заврши ;

3) кад одветник или инжињер иступи из нашег држављанства, или се исели у иностранство ;

4) кад се лиши права за обављање ове дужности ;

5) ако буде осуђен због злочина, бесчастећих преступа или кривичних дела из користољубља учињених уопште.

Привремено ће се удаљити од дужности ако падне под стечај или старатељство или ако буде стављен под суд за горња кривична дела или ако се стави у притвор.

Власти и судови дужни су извештавати Управу о свакој истрази противу патентног одветника или инжињера и свакој осуди ње-

говој, о отварању стечаја над његовом имовином и стављању под старатељство.

Патентним инжињерима престаје право на вршење ових послова и онда кад изгубе право на јавну праксу.

§ 91. — Ако патентни одветник или инжињер поводом одсуства, болести, казне или привременог удаљења од дужности или других узрока не може дуже времена одговарати своме позиву, односно не може заступати по предметима заштите индустриске својине, мора за то време одредити заменика међу патентним одветницима, патентним инжињерима или адвокатима и о томе одмах известити Управу. У случају да он сам то не учини, Управа ће му одредити заступника о његовом трошку.

§ 92. — Сваки престанак права на вршење дужности патентног одветника и инжињера, привремено удаљење од ове дужности и свако дуже невршење исте уписаће се у регистар и објавити у Гласнику.

§ 93. — Патентном одветнику који се досељи из иностранства може Министар Трговине и Индустрије дозволити да се упише у регистар патентних одветника ако испуни услове § 76. Закона о Защити Индустриске Својине и положи испит предвиђен у § 66. овог Правилника.

Глава шеста. Защита предмета индустриске својине на овоземаљским изложбама.

§ 94. — Која ће се од званичних или званично признатих овоземаљских излажби (било

међународног или домаћег карактера) сматрати за такву, да се у смислу § 160. Закона о Заштити Индустриске Својине за исту може тражити заштита предмета индустриске својине са приоритетом од дана њиховог излагања на изложби, одлучиће у сваком поједином случају Министар Трговине и Индустрије.

Управа изложбе тражиће од Министра Трговине и Индустрије у писменој представци ово право; у истој навешће време трајања изложбе као и њен програм.

§ 95. — Предмети индустриске својине, који буду изложени на изложбама уживање право првенства у смислу §§ 90, 107 и 113 Закона о Заштити Индустриске Својине од момента њиховог излагања, под условом да се од тог момента ти предмети па најкасније три месеца по закључењу изложбе уредно пријаве код Управе за Заштиту Индустриске Својине.

Ако се више истоветних предмета истовремено изложе тада ће онај предмет за кога је прво затражена заштита од Управе за Заштиту Индустриске Својине уживавати првенство према сваком истоветном предмету који се касније пријави.

§ 96. — Уз сваку пријаву за заштиту индустриске својине за коју се тражи првенство од момента излагања приложиће се поред прилога, које прописује Уредба о Заштити Индустриске Својине још и уверење од Управе изложбе о томе:

1) да је предмет чија се заштита тражи истоветан са изложеним предметом, а код

узорка, модела и жига и о томе, за коју је врсту робе био предмет изложен;

2) кога дана и момента је предмет био изложен;

3) да изложба и даље траје ако је пријава поднесена пре закључења изложбе; или кога је дана изложба закључена, ако је пријава дошла после закључења изложбе.

§ 97. — Управа за Заштиту Индустриске Својине назначиће при упису у регистар и обнаниће у свом Гласнику дан излагања изложених предмета индустриске својине као и дан њихове пријаве код Управе.

§ 98. — Када се изложени предмет пријави после три месеца по закључењу изложбе или ако се пријављени предмет не слаже у битности са изложеним предметом, то ће пријављени предмет уживавати право првенства од момента уредне пријаве.

§ 99. — Управа за Заштиту Индустриске Својине може по потреби, на лицу места а о трошку пријавиоца утврдити да ли се пријављени предмет слаже са изложеним.

Завршна одредба

§ 100. — Овај правилник ступа на снагу у исто време, кад и Закон о Заштити Индустриске Својине.

Прилог I.

(§ 1.)

Преглед патентних класа и њихових раздела.**I. Пречишћавање и припрема руда, минерала
(прерађивање муља и заостатака ложења):**

1. механичко издвајање (мокрим путем), одводњавање муља, класификацирање и сортирање,
2. магнетско и електрично издвајање,
3. издвајање путем пливања.

II. Пекарство:

1. пећи за пециво, машинске пећи, алат пекарски,
2. машине за справљање и мешење теста,
3. начини за справљање теста.

**III. Индустрија одеће изузевши шешире (41
класа) и обућу (71 класа):**

1. рубље, доње одело, мидери (стежници),
2. делови одела и прибор,
3. копче и дугмад за хаљине,
4. помоћна средства за производњу одела.
5. цвеће, ћурчиска роба, перје, маске, власуље.

IV. Справе за осветљење (изузевши справе за осветљење електричитетом и гасом) :

1. чираки и фењери,
2. предмети за лампе осим жижака,
3. жишци.

V. Рударство :

1. дубинско бушење и справе за то :
2. вађење руда, израда окна, израда рудника, издизање (исто тако и у класама 20 и 35), проветравање рудника.

VI. Пиво, ракија, вино, сирће, квасац :

1. жито, слад, хмель,
2. производња пива,
3. фабрикација алкохола (шинрта),
4. спровјавање вина,
5. производња сирћета,
6. фабрикација квасца за тесто,
7. дестилација и ректификација алкохола,
8. чишћење судова (буради).

VII. Израда лима, металних цеви; цевних наставака и жице, као и ваљчаре:

1. ваљчаре за метал,
2. израђивање лима, металних цеви и цевних наставака,
3. прерађивање лима и цеви (израђивање, савијање, сечење),
4. прерађивање жице,
5. израђивање игала и ексера,
6. израђивање нарочитих предмета (завртња, точкова, прстенова, лопата, кугала, и т. сл.) ваљењем.

VIII. Бељење, прање, штампање тканина и тапета, апратура:

1. чишћење, ваљање (мех. део),
2. израда равних, једнаких, глатких и ишараних површина, усавршавање и накнадне радње, производња и израда линолеја и мушема,
3. бељење,
4. бојење, бајцовање, мерцеризација,
5. штампање тканина (хем. део),
6. апратура (хем. део),
7. прање и глачање рубља (мех. део),
8. плисирање.

IX. Роба од чекиња.

X. Гориво :

1. добивање тресета, прерада тресета за гориво,
2. вештачко гориво (тијештење брикета 80 класа),
3. фабрикација кокса (поугљењивање, угљењисање дрвета, пећи за кокс),
4. потпаливачи,
5. дестилација горива и поступци за добијање споредних продуката.

XI. Повезивање књига :

1. алати, машине, начини, књиге, регистри,
2. мапе, збирачи писама, блокови.

XII. Хемиски поступци и апарати, у колико нису наведени у посебним класама :

1. неметални елементи (металоиди) њихова једињења међу собом и с алкалничним металима (у колико не спадају у класу 62 или 75),

2. соли и једињења свих метала, осим оних, који спадају у класу 12 а. и 75,
3. поступци и апарати неорганске хемије,
4. поступање с гасовима,
5. поступци и апарати органске хемије,
6. растварање, кристализирање, згушњавање, избистривање, издвајање, филтровање,
7. катализатори,
8. електрохемијски апарати и поступци.

XIII. Парни котлови са прибором (сем ложишта, класа 24) :

1. парни котлови (сем опреме за ложиште),
2. претходно загревање и пречишћавање воде за напајање парних котлова, опрема за напајање и за подешавање оптицаја воде,
3. водомери (справе за показивање висине воде) сигналне и сигурносне справе,
4. парне цеви, сушење и прогревање паре, справе за одвођење кондензоване воде, справе за одводњавање паре и за издвајање уља из кондензата,
5. чишћење котлова и цеви од котловца, муља и хрђе, утврђивање и заптивање цеви,
6. нарочите врсте произвађања паре, као и ложење котлова већ угрејаним материјама (врела троска, растопљени метали и т. д.), као и затворена ложишта (са непосредним дејством пламена на воду).

XIV Парне машине (сталне, локомотиве и машине за бродове) :

1. са клипом, који иде напред и назад,
2. са клипом, који се обрће или клати и ваљцима који се обрћу,

3. парне турбине,
4. крмила и прибор,
5. нарочита уређења за искоришћавање парне снаге.

XV. Штампарство, писаћи стројеви, штамбили :

1. елементи, алати, машине за слагање,
2. штампарски поступци и поступци умножавања хемијски део штампарства, апарати за умножавање изузевши машину за штампање шаблона,
3. пресе и машине за штампање, машине за штампање шаблона,
4. помоћна машина и апарати штампарски (машине за гравирање, за линирање, за слагање, за перфорирање, за бронзирање, чишћење, глачање, гумирање и т. д.),
5. писаћи стројеви,
6. справе за штемплирање и за нумерирање итд.

XVI. Справљање вештачког ћубрета.

XVII. Производња леда и хладноће, размена топлоте и чување хране :

1. производња и добивање леда,
2. леденице, ормани за лед и за расхлађивање, хлађење, и транспортна средства за хлађење.
3. кондензатори, справе, за размену топлоте, справе за расхлађивање, претварање ваздуха у течност и других гасова, који се тешко згушњавају, камински хладњаци,
4. машине за хладноћу и за расхлађивање.

XVIII. Фабрикација гвожђа:

1. припремање руда (пржење, швеловање, брикетирање и т. д.), произвођење сировог жељеза (високе и куполске пећи, загревачи ваздуха),
2. прерада гвожђа (израђивање и оплемењивање жељеза и челика (пламене, бесемерове и мартинове пећи, пудловања, фришовање), оклопне плоче, каљење).

XIX Грађење жељезница, путева и мостова:

1. грађење жељезница (колосек и прибор) изузев мостова,
2. грађење путева и мостова, тарацање, калдрмисање, укључиво тргови и игралишта,
3. чишћење улица, путева и колосека,
4. градња тунела.

XX. Жељезнички саобраћај:

1. израђивање кола (вагона) и локомотива (изузев котлова, за локомотиве крмила, ложишта, кондензације, направе за гашење варница, направе за уништавање дима),
2. кочнице,
3. квачила (спојнице), потлачачи и одбојници,
4. помоћна средства за жељезнички саобраћај и станичне опреме,
5. жељезнички системи,
6. справе за жељезничко сигналанизовање и безбедност,
7. електричне жељезнице и електрична опрема за моторна кола (изузев справе за пуштање и управљање мотора).

XXI. Електротехника:

1. телеграфија и телефонија,
2. галвански елементи и акумулатори,
3. спроводници, градња електр. мреже и материјал за исту (укључивачи, осигурачи и укључни распоред),
4. електр. стројеви,
5. електр. мерења и апарати,
6. електрично осветљење, механички део,
7. електрично осветљење, хемијски део,
8. справе за регулисање електр. струја, електроде (изузев оне за топиоништво),
9. остали електр. апарати (кондензатори, аутоматски прекидачи).

XXII. Боје, фирнајзи, лакови, средства за премазивање и лепљење:

1. вештачке (синтетичке) органске боје,
2. минералне, биљне и животињске боје,
3. фирмажи, лакови, сикативи, смоле,
4. средства за премазивање и за илозацију,
5. туткало, кит и друге лепљиве материје.

XXIII. Индустрија масти, свеће, сапуни, минерална уља:

1. масти, добивање уља, чишћење масти и уља, ланолин,
2. сапуни, масне киселине, свеће, етеричка уља, композиције мириза,
3. минерална уља и друге текућине за осветљење, које нису нарочито означене, парфин, земљани восак, средства за мазање, добијање асфалта.

XXIV. Огњишта и ложишишта:

1. огњишта у опште,
2. огњишта за угљ у праху и за течна горива,
3. роштиљи и њихово чишћење,
4. остали прибори и алат (оруђе) за ложење, дуваљке, премости за ложиште, врата, огњишта, хватаћа варница, опреме за димњаке и т. д.),
5. гасна ложишта,
6. пећи за спаљивање ћубрета,
7. пећи за спаљивање лешева,
8. гасни генератори и прибор, генераторски гас.

XXV. Плетење, израда чипака, коврачење позаментираље:

1. трикотаже и коврачење,
2. плетење, клепловање, машине за бобинете, позаментарија, плетење мрежа.

XXVI. Фабрикација гаса и осветљење гасом:

1. произвађање гаса,
2. светиљке и жишици за гас,
3. сијалице,
4. справе за запаљивање и гашење гаса,
5. развијање ацетилена и осветљење ацетиленом.

XXVII. Дуваљке и направе за проветравање:

1. справе за збијање и разређивање ваздуха (мехови, замајне дуваљке, бризгачи ит.д.),
2. направе за проветравање и пречишћавање ваздуха, справе за влађење ваздуха.

XXVIII. Израда и прерада коже:

1. машине за механичко израђивање пресних и чињених кожа ;
2. хемиски део,
3. машине и поступци за израђивање ремења.

XXIX. Предивна влакна:

1. механичко добијање пердивних влакна,
2. хемијски део.

XXX. Неговање здравља:

1. лекарски инструменти и алати (изузев зубарско оруђе и спрave),
2. зубарске машине, инструменти и спрave, вештачки зуби, спрave за чишћење зуба,
3. спрave за инхалацију, за здравствену гимнастику и за масажу, купатила, уређаји за лечење помоћу електрике и светlostи,
4. вештачки удови, ортопедски апарати, подпасачи,
5. спрave за ложење и за пренашање болесника, нужнице, столице, за операцију, спрave за сарањивање,
6. хигијенски и фармацеутски препарати, фармацеутски помоћни препарати, завоји и повоји, облози, дезинфекција, стерилизација, распрашивачи.

XXXI. Ливење:

1. калуповање, стројеви и песак за калуповање,
2. ливење.

XXXII. Стакло :

1. прерада стакла у растопљеном стању,
2. прерада охлађеног стакла,
3. хемиски део.

XXXIII. Ручне и путничке спрave :

1. кишоборани, штапови, лепезе,
2. торбе, посуде, спрave за држање и ношење,
3. спрave за фризирање и маникирање, оруђа за закопчавање,
4. војничка опрема, шатори, висеће мреже.

XXXIV. Посуђе и кућевни прибор :

1. прибор, спрave, и опреме за кување,
2. кујнска опрема и опрема за трпезу,
3. намештај,
4. спрave за чишћење и опрема за домаће и кућевне послове.
5. спрave за домаћу економију, које нису нарочито означене,
6. клозети и купатила.

XXXV. Дизалице:

1. дизалице и отправнице (изузимајући електричну опрему),
2. чекрци, превозаче, витлове, котураче, кочнице, и т. д.,
3. дизалице верижне и са затварањем, долапи, багри, претоварачи, хидрауличке дизалице.

XXXVI. Грејање (уопште) :

1. пећи и огњишта за чврста горива,
2. пећи и огњишта за гасовита и течна горива,

3. централно ложење и управљање топлотом,
4. загрејачи течности (изузев електрички),
5. електрично грејање и спрave за електрично загревање,
6. топлотни изолатори.

XXXVII. Грађевинарство :

1. конструкције што носе и што затварају простор,
2. елементи конструкције,
3. унутрашње и спољашње грађење кућа,
4. грађење скела.

XXXVIII. Прерада и конзервирање дрвета :

1. тестере, такође оштрење и разметање зубаца,
2. алатске машине, осим тестера, улешавање површине дрвета, (механички део),
3. израда особитих предмета,
4. хемијска обрада дрвета (импрегнирање, конзервирање), сушење (осим сушионица),
5. трска, плута и томе сличне материје.

XXXIX. Рожина, слонова кост, каучук, гутаперка и друге еластичне масе :

1. механички део,
2. хемијски део.

XL. Топлоништво :

1. хемијска припрема руда,
2. добијање метала, металургичне пећи (узимајући у ове и електричне пећи и прибор),
3. металне стопке, (легуре) (изузев гвоздених и њихова обрада).
4. електрометалургија.

*XL1. Израда шешира и клобучине.**XLII. Инструменти :*

1. инструменти за цртање (шестари, инструменти за цртање кривих линија),
2. справе за мерење, дужине, површине, дебљине,
3. геодетски инструменти,
4. справе за мерење гаса, воде, волума и брзине,
5. кантари (ваге),
6. фонографи,
7. оптички апарати као и фотографски објективи,
8. физикални инструменти и справе, календари,
9. справе за рачунање,
10. учила,

XLIII. Справе за контролу, справе за регистрирање и аутоматске касе :

1. справе за контролу и регистрирање,
2. аутоматске касе.

XLIV. Ситна роба и пушачке справе :

1. ситна роба (дугмади, игле, копче, накити),
2. пушачке справе, запаљачи, резачи цигара.

XLV. Повољделство и шумарство, вртарство и виноградарство, млекарство, зоотехника :

1. обрађивање земље, сејање, ђубрење,
2. жетва, вршaj и вејање,
3. вртарство, цвећарство, воћарство, виноградарство, хмељарство, шумарство,

4. млекарство, механички део (хемијски део у класи 53 и 2),
5. сточарство, лов, рибарство, уништавање штетних животиња, ветеринарство (механички део),
6. подкивање,
7. хемиски део (ветеринарство, средства за уништавање животиња и корова, поступање са семеном и т. д.).
8. мелиорација, исушивање тла.

XLVI. Експлозиони и топлотни мотори, гасни пресиони мотори, мотори са опругама и претежни мотори :

1. експлозиони и топлотни мотори,
2. крмилска и управљачка опрема, вентили (одушке), карбуратори, припаљачи, хладници, справе за пуштање за моторе наведене под 1. и прибор,
3. пресиони и гасни мотори (мотори са врелим ваздухом, са стиснутим ваздухом, амонијаком, угљен-диоксидом, етром, смесом паре и ваздуха, паре и гаса и т. д.),
4. витлови, машине за кретање ногом, мотори са опругом и претежне машине,
5. гасне турбине.

XLVII. Машински делови :

1. делови за утврђивање,
2. делови за кретање и пренос кретања,
3. спојнице (спрежнице), зглобови, кочнице, запорци и уметаљке,
4. каишеви, ужета, ланци и т. д.,
5. справе за подмазивање,

6. цеви и њихове спојнице, прева и њихове спојнице, поклопци за цеви и судове, клипови, средства за заптивање, заптивачи, опрема за ометање зрачења топлоте и средства за то и т. д.,
7. вентили, славине, загатке,
8. погоњачи и точкови (без означења сврхе).

XLVIII. Хемијска прерада метала (емаљ, галвано-пластика) :

1. превлаке метала неелектричним путем и обрада метала, распрашивачи,
2. превлаке метала неелектролитичким путем и обрада метала,
3. емаљирање.

XLIX. Механичка обрада метала (изузев вальчара у-опште) :

1. машине, алатке,
2. машине за израду одређене металне робе,
3. начин обраде, алати и опреме за извођење обраде.

L. Млинови :

1. млинарство у ужем смислу речи,
2. машине за ситњење, у колико се могу употребити за општу сврху.
3. справе за просејавање.

LI. Музички инструменти:

1. клавир, хармонијум, оргулје,
2. оркестарски инструменти,
3. механичке музичке справе, музички поноћни алати и прибор у опште.

LII. Шивење и вез :

1. шивење,
2. вез.

LIII. Храна :

1. спремање хране,
2. конзервирање, судови и стерилизација,
3. сточна храна,
4. израда посластица.

LIV. Производи од папира, прерадивање папира и рекламе :

1. производња кутија од картона и приправне радње,
2. куверте, врећице од папира, карте и њихова производња,
3. производња шареног папира, као и предмета од папирне масе и папира,
4. рекламе.

LV. Производња хартије :

1. добивање хартијске материје из разних сировина механичким путем,
2. машине за хартију, завршни радови (механички део),
3. хемијски део, апарати за кување целулозе, добијање и преради целулозе.

LVI. Седларство, као и запрега за коње и друге животиње.

LVII. Фотографија и кинематографија :

1. физички део,
2. хемијски део.

LVIII. Тискови (пресе) :

1. са притиском течности,
2. без притиска течности.

LIX. Шмркови и друге црпке за течности :

1. шмркови са клиповима, са мембранима, по-жарнички шмркови,
2. шмркови са обртањем (замајни шмркови, шмркови у ћелијама и т. д.),
3. потискивачи течности непосредним дејством паре (пулзометри), гасним притиском и притиском ваздуха,
4. бризгачи (инјектори),
5. разни начини за издизање течности, као долапи, бројанице с ведрицама, млаузевити шмркови и т. д.

*LX. Регулатори за моторе.**LXI. Справе за спасавање и гашење пожара :*

1. справе за спасавање (изузев спасавање на мору),
2. поступци и справе за гашење пожара,

*LXII. Индустрија алкалних и земно-алкалних соли, салине.**LXIII. Коларство, велосипеди, и моторска кола:*

1. коларство, дечја колица, саонице
2. велосипеди,
3. моторски велосипеди и моторска кола,
4. точкови и обруччи,
5. прибор и сигнални прибор.

LXIV. Справе за точење :

1. посуђе, боце и њихови запушачи,
2. чишћење боца и чаша, справе за претакање за зачепљивање и одчепљавање,
3. апарати за притисак пива, апарати за течење, чепови, затвори за сифоне, бројачи пива и т. д.

LXV. Грађење бродова и поморство :

1. грађење бродова,
2. справе за кретање и управљање бродова,
3. опрема бродова, справе за сигнале и спасавање на мору,
4. чамци и велосипеди на води,
5. особите ратне техничке справе (оклопи, торпеди и мине, подводне лађе),
6. справе за вучење и пуштање, пливајући докови, дизање потонулих бродова, чишћење и конзервирање бродова.

*LXVI. Кланице.**LXVII. Оштрење и глачање.*

1. машине за оштрење и глачање,
2. средства за оштрење и глачање,
3. хемијски део,
4. пешчане дувалјке.

LXVIII. Браварски производи и благајне:

1. браве,
2. окови, кључеви, справе за отварање и причвршћивање врата и придржавање врата и прозора,
3. благајне.

LXIX. Алати за резање, мачеви и бодежиси.

LXX. Материјал за писање и за цртање:

1. оловке за писање и за цртање, пера, држаље, мастионице и т. д.,
2. даске за цртање, лењири, справе за оштрење, справе за брисање,
3. прибор за писаћи сто, справе за копирање.

LXXI. Обућарство:

1. обућа,
2. прибор за обућу, оков, мамузе и т. д.,
3. машине и алат за израду обуће (изузев машине за шивење).

LXXII. Оружје за пуцање, муниција, шанчеви:

1. пушке, мале и велике, с прибором,
2. топови и машинске пушке,
3. лафете, механичка послуга топова,
4. оклопи и штитови,
5. муниција њено паковање и транспортовање,
6. справе за циљање,
7. стрелишта, мете (нишани),
8. оружје за играње и игре за пуцање.

LXXXIII. Ужарство.

LXXIV. Сигнализација (изузев жељезничке справе ове врсте).

1. пожарни сигнални,
2. кућевна сигнализација,
3. сигнализација у постројењима.

LXXV. Индустрија соде и остала хемијска велика индустрија:

1. сумпор, сумпор-диоксид, сумпорна киселина, хлороводонична киселина, азотне киселине, и њихове соли, угљена киселина,
2. алкални карбонати и хидрати (изузев електрично добивених), амонијак, једињења (спојеви) цијана, феровијаца и родана,
3. електролиза алкалних хлорида (хлор, алкални хидрати, хлорати и хлорна јединења за бељење).

LXXVI. Предење:

1. припремне радње,
2. предење и препредање,
3. калеми и мотовила.

LXXVII a. Ваздухопловство:

1. балони (слободни и везани),
2. дирижабли (воздушне лађе),
3. аероплани, хидроплани,
4. општа уређења и прибор.

LXXVII. Спорт, игре, народне забаве, аеронаутика:

1. друштвене игре,
2. дећје играчке (фигуре, чигре, кутије с материјалом за грађење и т. д.).
3. гимнастичке справе, клизаљке, и т. д., народне забаве,
4. аеронаутика.

LXXXVIII. Експлозивне материје и производња упаљача :

1. производња жижица (механички део),
2. хемијски део; запаљачи, пиротехнички производи.

LXXIX. Дуван :

1. механички део,
2. хемијски део.

LXXX. Керамичка индустрија, индустрија камена и цемента :

1. машине за припремљање, обрада камена,
2. моделирање,
3. пећи и сушионице,
4. вештачко камење (хемијски део) и њихово декорисање,
5. малтер и средства за везивање и њихово спровођање (хемијски део), асфалтски малтер, вештачки асфалт,
6. израда порцеланске и глинене робе (хемијски део) и њихово декорисање.

LXXXI. Транспортуване и паковање :

1. средства за паковање,
2. опрема за транспортуване и претоваривање, пневматичка пошта, одвођење ћубрета и опреме за складишта (силоси),
3. машине за паковање и ударање натписа (етикетирање).

LXXXII. Сушаре и машине замајнице (центрифугалне, за опште сврхе) :

1. сушаре и начини сушења (сушење слада и хмеља у класи VI. 1.),
3. машине замајнице (центрифуге).

LXXXIII. Сатови (и електрични).

LXXXIV. Грађевине у води и грађење темеља :

1. грађење обала, лука, канала, заустава,
2. грађење темеља,
3. багеровање.

LXXXV. Вода, водоводи и канализација :

1. водоводи,
2. канализација,
3. чишћење воде (за пиће, за другу употребу, испуштенih вода), изузевши филтрирање,
4. заменица минералне воде.

LXXXVI. Ткање :

1. приправне или помоћне радње, машине цићанице и жакардове машине,
2. разбоји, начин ткања и тканине,
3. плетење трске и шибља, жична плетива.

LXXXVII. Оруђе и справе, посебно наименоване.

LXXXVIII. Хидраулички мотори и ветрењаче:

1. турбине, водена кола и прекаје, водена кола кретање брзином тока, и мотори с воденим покретом,
2. ветрењаче и справе за искоришћавање ветра.

LXXXIX. Добивање шећера и скроба:

1. фабрикација шећера,
2. добивање скроба, дектрозе, дектрина.

Прилог II.**§ 1.**

Групе робе при раду пријавног Одсека за мустре, моделе и живове.

I. Група.

Метали, метална роба, алати, инструменти и стројеви (међу овим и музички физикални и оптички инструменти, све врсте светиљки, делови светиљака сијалица).

II. Група.

Камена, стаклена и роба од глине (шкољке, морска пена, ћилибар, цемент и гипс).

III. Група.

Дрвенарије, сламна, папирна, коштана гумена и кожна роба (у коју се убрајају и прибори за писање и цртање, целулоидна роба роба од чекиња, материјал за паковање и заптивање, линолеум, слонова кост и терисана хартија).

IV. Група.

Предива, тканине, одело, обућа (од гуме и коже, галошне), накити и средства за улепшавање, (и кишобрани, сунцобрани и њихови саставни делови и власуље).

V. Група.

Животне намирнице, пића и пољопривредни производи (такође вино, шампањ, пиво, коњак и друга алкохолна пића, сирће, сирове коже, рогови, кожуси, смоле, перје, гљиве, сунђери, трудови, длаке, восак и воштани предмети).

VI. Група.

Хемијски производи (као и лекарије, међицински препарати, природне и вештачке минералне воде, содне воде, жижице, упаљачи, викс за обућу, масти, уља, глицерин, стеарин, парфин, мириси, сапуни, цвеће, косметички препарати, штирак, прашак за прања, боје, мастило и т. д.).

ПРИЈАВА ПАТЕНТАПрилог III.

(§ 41).

Марке	*)
120 динаре	

Управи за Заштиту Индустриске Својине.

Потписани ..... (име, презиме, занятие, или фирма, место становља, у лица, број по по треби општина, срез (котар покрајина, држава), (име, презиме, занимање и место становља заступника) пријављује ..... (кратак назив проналаска) у циљу патентирања и моли да му се за исти да патент.**

Изјављујем да ћу платити све штампарске трошкове за објаве, које су предвиђене у Закону за Заштиту Индустриске Својине.

* Пријавна такса 100 динара, такса за решење 20 дин.

** У пријави допунског патента додаје се: »као допунски патент патента број ... гласећи на ..... (или патенту пријављеном дана ..... гласећи на .....«.

Прилози :

1. два описа,
2. главни нацрт ;
3. споредни нацрт ;
4. пуномоћије.

У ..... дана ..... 19.....

Н. Н.
Кога заступа
Н. Н.

ПРИЈАВА МУСТРЕ ИЛИ МОДЕЛА

Прилог IV.

(§ 54.)

Марка
**))
130 динара

Управи за Заштиту Индустриске Својине.

у

Потписани ..... (име, презиме,)
занимање или фирма, место становља, улица,
број.

по потреби општина, срез или котар, покрајина и држава) ..... кога заступа .....
(име, презиме, занимање, место становља заступника) ..... пријављује своју
јавну (тајну) мустрру (модел) за .....
(врста робе) ..... Мустра се састоји из .....
(кратак опис) ..... Моли за заштиту
ове мустре (модела) за ..... (трајање).

* Код пуномоћија за заступање већ датог патента :
»Потписани ..... (као горе) ..... овлашћује .....
(као горе) да га заступа у предметима, који се
односе на његов патент дати у Краљевини Срба, Хрвата
и Словенаца број ..... гласећи се ..... (наслов
патента) .....

** Пријавна такса 60 динара, такса за решење 20
динара и првогодишња такса 50 динара.

Изјављујем да ћу платити све штампарске трошкове објаве, које их прописује Уредба за Заштиту Индустриске Својине.

Прилози :

1. два примерка, производа (нацрта или слике инд. производа);
2. два примерка детаљног описа ;
3. пуномоћије.

У ..... дана ..... 19...

Н. Н.
Кога заступа
Н. Н.

—

ПРИЈАВА ЖИГА

Прилог V.

(§ 54.)

Управи за Заштиту Индустриске Својине.

у

Марка	*)
130 динара	

Потписани ..... (име, презиме, занимање или фицма, место становања, улица, број, по потребно пштина, срез или котар, покрајина, држава) ..... кога заступа ..... (име, презиме, занимање и место становања заступника, пријављује свој жиг за ..... (врста робе) ..... из предузећа .....

Заштиту жига моли за ..... (означење трајања) .....

Изјављујем да ћу платити све штампарске трошкове за објаве, коју предвиђа Уредба о Заштити Индустриске Својине.

Прилози :

1. четири (седам) примерака жига у облику употребе ;

* Пријавна такса 60 динара, такса за решење 20 динара и првогодишња такса 50 динар

2. један клише жига ;
3. два отиска клишеа ;
4. два угледна примерка са ударами или утиснутим жигом ;
5. четири извода описа врсте робе ;
6. пуномоћије.

У ..... дана ..... 19...

Н. Н.

Кога заступа
Н. Н.

373 78

4237